

310577

వ్ర తి ది న ము ప క టి ం వ ర బ డు ను.

Vol. 10.

జెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 18-వ తేది బుధవారము

No. 15

సంపుటము ౧౦

ఈ థి రో క్క రి నా మ స ం వర్స ర ము, వైశాఖమాస శుద్ధ ద్విత్వీయ ౨.

సంచిక ౧౫

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాను. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

శ్యాంబి !

చొక్కపు సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు

శ్యాంబి ! !

శ్యాంబి ! ! !

వెండి, బంగారునగలు కావలసినప్పుడు

మమ్ములను మరువకుడు

బ్రహ్మలు, దువ్వెనలు, వర్ణగుండీలు, కళ్ళగుండీలు, గడియారముగొలుసులు, చుట్టగొలుసులు, పట్టెగొలుసులు, సేమియాగొలుసులు, అత్తికాయగొలుసులు, గజ్జల పట్టెడలు, మిరియాలగొలుసు, బొమ్మకొలుపుసాహనులు మొదలగునవి అన్నికొల తలలోను అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు నెం. 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. (3)

కబీరుం సు చరిత్రము

హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనము బహు కాలము నుండియు మనదేశమున నున్నదని చూపుట కిదియొక నిదర్శన గ్రంథము. వచనరూపకముగ సులభశైలిని మనోహరముగ వ్రాయబడియున్నది.

అట్టబైండు రెండవకూర్పు వెల 0-8-0.

కాళిదాసుచరిత్ర వెల 0-8-0.

ఎం. పి. శర్మ కంపెనీ, 881, శంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

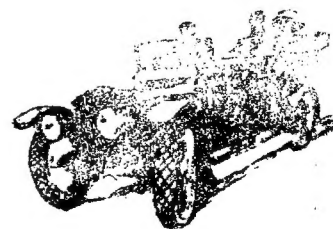
ఫర్మసి లిమిటెడ్

మాంటురోడ్డు, మద్రాసు

నోటీసు

మాడర్న్ మోటార్ పాఠశాల
మాడర్న్ మోటార్ పాఠశాల, 185 నెం. ఏ. క్లాటు చేయబడినది యిందుమాలము అందరికిని మిక్కిలి సులభముతో తెలుపుచున్నాము. అక్కడ డాక్టర్ ఏ. లక్ష్మీ ప్రకాశు అధిపతియైనా సాయంత్రము కష్ట కష్ట సర్వోజ్వలముగా ఉన్నాము. కి నుండి 11 గంటలవరకు, సాయంత్రము 4 నుండి 7 గంటలవరకు వుండును. కావలసినవారు వారిసలహాను పొందక తప్పదు.

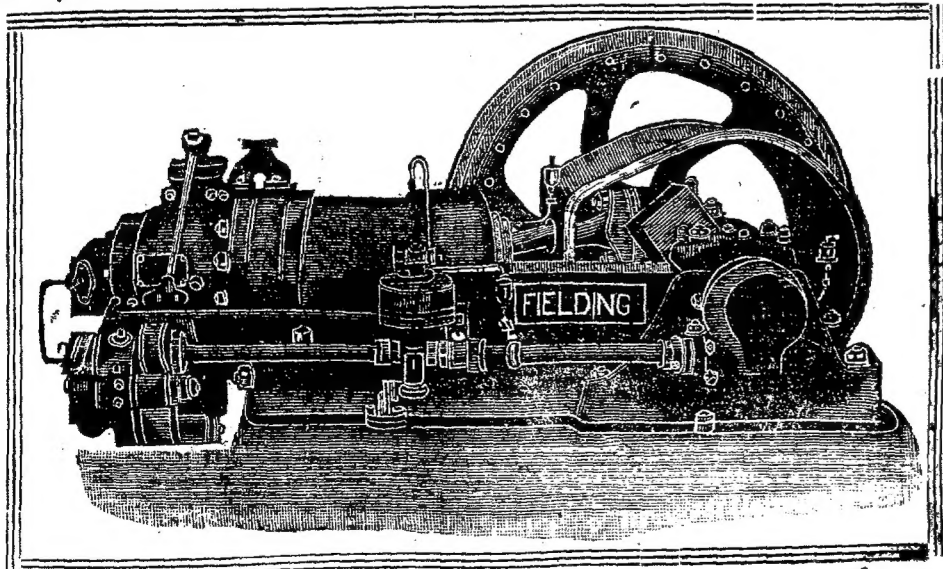
మాడర్న్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటార్ బుడ్డ నడుపుటయే, ఏ భాగములు ఏయే కనులు చేయునో మున్నగు విషయముల కల్గిన శిక్షణను. యితర విషయములకు వ్రాయును:—
మాడర్న్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 422 Broadway
MAI

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్డింగు శెమిడీశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము ప్రన్నస్వల్పధరలకే అమాంబును చున్నవి. అన్నిసయిజాలు ప్లాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సురస మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, శంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

శ్రీయుతపానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారి

గ్రంథ రాజములు

చదువును!	సాక్షి	అనందింపును!!	
మొదటిభాగము 2—0—0 రెండవ భాగము 2—0—0 మూడవభాగం 1—8—0			
1 కల్యాణరాఘవము	ర. 0- 8-0	10 వర్ణనామమయము	0-12-0
2 పాదుకాపూజితము	1- 4-0	11 శోకము	0-12-0
3 నవనాథరాఘవము	0-12-0	12 సురక్షము	1- 0-0
4 విజయరాఘవము	1- 0-0	13 బుద్ధబోధము	1- 0-0
5 రాధాకృష్ణము	0- 8-0	14 ప్రపంచచారిత్రము	1- 0-0
6 విక్రమరాజము	0- 12-0	15 ప్రత్యేకవ్యాస వ్యాసములు	1- 4-0
7 కంఠాభాసము ((కొత్తకూర్పు)	1- 0-0	16 పూర్ణము (కొత్తకూర్పు కష్టము)	1- 0-0
8 కృష్ణవివాహము	0- 8-0	17 సాంకేతికము	0-8-0
9 హస్తకల్పము	0- 12-0		

కట్టలూకొరవారికి పంపబడును.

వలయువారు పానుగంటి రాజారావు, పితాపురం గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వాంఛలన్నిటికిని వాడతగినది. 250-3000 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0 (505) మీ కస్తూరిమాత్రలను మలబద్ధము, బద్ధము, జలబల సాధనములకు వాడతగినది. ఆకాశము, గాలము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటె మించినదేదీయు లేదు. ఎమ్. వి. అప్పారావు, ఆసి ప్రెంటు సూపర్వైజర్ టెన్ డి. టి. వాయల్ పాను, చిత్తూరుజిల్లా (506) కేసు మీదనుండి తెచ్చించిన కస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలి కృత్రిమముగా తయారైనవి. బద్ధము, దగ్ధము, పడినవి పిట్టికి కిక్కురేడుపును. దయచేసి మరల 12 బుద్ధము పంపకొరవము. ఎమ్. రామారావుపాయక, హైదరాబాద్ నగర ఎలిమెంటరీస్కూలు, కాలికాల్.

వృన్ద్యరాజరసాయనము:—అన్ని విధవ్యాధులకు ఎరిగిన బలహీనము రక్తక్షీణత, అరచి, కడుపులోమంట, మూత్రవాళము లందు మంట, మూత్రము సరిగా పోవకుండుట, అత్యుష్ణము మొదలగు వాటిని తిప్పక తుదిర్చి, మంచితక్తమును, కాంతి, జలము నిచ్చును.

రు. 2 లు బొవధములు కొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలుడరు ఇనాం బ్రాంచి, నెం 331, తంబుకెట్టపేటి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు. (2) సాశ్వత మెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావువైద్యశాల, మైసూరు.

ఆరోగ్య మే ఐశ్వర్యము

నీవు ఆరోగ్యముగానున్నచో నీవు ధన్యుడవు. ప్రతిమానవుని జన్మమునందును రహస్యమిదియే. మాజగత్తునెట్టిదైనను సుకరాంజని అను బొవధమును వాడిన నీవు మిగుల ఆరోగ్యముగలవి యందువు. అజీర్ణము, మలబద్ధము, మెదడుచెడుట, నరముల బలహీనముచే గలుగు కలనొప్పి, అకాలముసలికము, క్షాతక క్షతిగలుగుట, ఈ రసాయనమును వాడిన మంచితక్తమునిచ్చును. దేహమునకుబలము నిచ్చును. మంచి ధాతువుస్థితిగాడ కలుగజేయును. ఒకబుద్ధిని వాడిచూచిన గుణము మీకే తెలియను.

32 మాత్రలుగలబుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0 మాత్రమే.

ది సిద్ధగురు ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి, పోస్టుబాక్సు నెం 1280 మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫర్మసి లిమిటెడ్

తిరుపతి (బ్రాంచి చిత్తూరు జిల్లా)

వసంత కుసుమాకరము, మకరధర్మము, చ్యవనప్రాసనము మొదలగు శాస్త్రోక్తమైన బొవధములు విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. నాలగవ వంతు సామ్యు అద్వాన్యుగా మంపిన వి. పి. ఆర్థరులు తక్షణమే పంపబడును. వ్యాధి లక్షణములు, ఎట్లు కలిగినవి మొదలగునవి వివరముగా వ్రాసిన తగిన బొవధములు వి.పి.గా పంపబడును. మా క్యాటలాగు కావలసినవారు ఒక అణా స్టాంపుపంపవలెను.

Dr. S. Rajaram Rao, A. M. A. C. Bhishagvara, Physician incharge Tirupathi.

బెరిమెషినరీమార్టు నూనెయంత్రములు, ఆవిరియంత్రములు, బాయిలర్లు అన్ని రకములలో గలవు.

కట్టవల కావలసిన అన్నిరకముల మెషిను ఉపకరణములు:— లాటీలు, డెర్లింగు, ప్లానింగు, మేషింగు, మిల్లింగు మెషినులుగలవు. కలపనీయేయు యంత్రములు:—గుచ్చన రంధ్రపుటీలు, వాగు రంధ్రములు మొదలైనవిగలవు. రి చ్యువుకాల్లులు, ప. పుణ, టెన్షన్ ట్రైయింగుములు, వాటి ఉపకరణములుగలవు. కక్షణమే సరఫరాచేయుచును, కృత్రిమముగానుండునని పూచీగా చెప్పకలము. క్యాటలాగునకు, ధరలకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవచ్చును.

B. D. BERY & Co.

8, Sembudoss Street, G. I, Madras

Head Office: - 43, RIFON STREET, CALCUTTA.

కలవడినది! (కొత్తచరిత్రనాటకము) బల్లారి ధర్మవరం, కృష్ణమాచార్యుల రోషనారాళి వజి అను నాటకము వెల రు 1-0-0 వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు వ్రాయవలెను.

గనెరియ

వి. సి. మిక్ చెరు:— అను బిందు తెగలో ఎక పూర్తిగా మాన్యును. వెంటనే నుణచును కనబడి బొధ కన్నును, నంటు, చురుకు, నవించుట అగును. కనెరియ వీసములను నగర కలెసి కేర్పించిన తెగలోగమును అందుచుం లేవండ మాన్యును. పక్కములేను. 16 ద్రాముల ద్రావకము 32 మాత్రలు 8 రోజు లకు వాడవలెను. వెల రు 3-0-0, వి. పి. గా రు 2-8-0 ఈ మంతు బెజవాడలో బొంబాయి ప్రేషించు కంపెనీ వారి పాపులో కూడ అమ్ముడును.

డా. ఎ. నియోగిరంపెని, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

కులధమై అనుభవవిధమున 600 చిట్టలను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతియుంట నుండదగినది అందుచేయదగిన మంతులు 15 1-4-0 (2) వి. పి. 0-6-0 ఆరోగ్యవర్ధనము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 1 కి 0-6-0 వి.పి 0-4-0 ఆయుర్వేదచంద్రిక:—ఆరోగ్య, వైద్య, కార్య, నిధాన వస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుటిక. మూడి యంచితము చందా రు 2-8-0 వై 8 ని ఏకకాలమును కొరవవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము, ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిచేపి, (నెల్లూరు జిల్లా.

గుణములేనియెడల వైకము వాపసు

మామొక్క బాస్కిల్ కి రి గురము లోవను యువ తొలింతులకల్లు, చర్మవ్యాధులు, మేహ కారకదాహలు, యిం కను అనేకచర్మ వ్యాధులు నీకల్లియగును 5 నిమిషములలో గుణము యిచ్చును ధర రు 1-కి 0-10-0.

అన్నపూర్ణస్టోర్సు పార్కుట్రన్ మద్రాసు

MONEY Making Book.
"Key to fortune" (in Press.)
Sent FREE on request agents, and supplies of Patent medicines, Books, Watches, Clocks etc., at cheapest rates.
Apply to Pearl & Co
Victoria Gardens, Bombay.

మలయచందనము

గనెరియా అను తెగలోగమునకు కలకాసు కక్కును లేదు. కిలారోలో కలి తేను. ఎటువు, తెలుపు, కచ్చు, అను మూడి విధముల తెగలోగమును 2 కి. పూటలలో మాన్యును. శ్రీ విజయ వ్యాసులకు కూడ ఇది కాకొగము. (1251) ధర్మ 1 కి రు 2-4-0 గంధర్వ సార్వసి, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.

మలయచందనము కచ్చు తాళములు. ఆంధ్రసాహిత్యులచే చేయబడినది. ప్రోత్సహించుట. వెంటనే ధరల క్యాటలాగునకు వ్రాయును. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కల్లూరు లంక లాక్ పోర్టు రోడ్. తెల్లూరు. (గోదావరిజిల్లా) తెగిరాధిక లక్షలు: "భండేనీ" తెల్లూరు.

సంస్కరణ కావనము అయిన అలా వ్రేసినవిన్నట్లు (సభ్యు
మహారి సిరంకుకాధికారమును తూర్పునకుండు నెక్కువ
చేసెమొక్కొది కావన సభ్యుల వారిం చియో బెద
లించియో సంస్కరణ కావన విధానముల
వాడును ప్రభుత్వమువారు తమ యద్వేషముల నెవ్వేర్చుకొను
ను తమలోమహిమను కావనినధలచై అనోమించుట కవకాశము
కలిగినది. కావనసభ్యులు తమ కలవిగాని సమయములలో అసం
స్కరణకావనమునందే నిమిషమున్ను తిరస్కరణాధికార మను
నికేక బ్రేజ్జిన యాయాధమును నియోగించి వీరసంధును లె
క్కజేయక తమయద్వేషము నెవ్వేర్చుకొనుచున్నార. అట్టియ
కారము యొప్పుడో యొకప్పుడు బనియోగించుచుదిగాక, అక్క
మున్నున్నట్లెల్ల ప్రయోగి పరమ్యుని వాగ్దా మనో పూర్వమే
సహాయుల సహకము వెన్నుకే వుట్టేరింపబడిన, సంస్కరణ
కావనములు అయిన అలాగే కచ్చెన వీర్ముట మూడుసంవత్సరము
నా దాని నెట్లుమన సాధయోగించినట్లు తెచ్చి తమ పరిణము
నిరవేర్చుకలయినది పట్టుబట్టి పనిచేసి విరవగానలు మొదలగు
సాధులు అకాధింశము గాంచి అపవయమును పొంది సంస్కరణ

కొంత సత్యమే యని ప్రతిపాదించుచు కందనములే కాన
నెంతటి సైన్ తమకట్టుకలను మారి కా-గ్రామములలో ఆసనయో
గ్యమునుండువాల్సినను రాజకీయ-వ్యవస్థలను ఏమియును
పరస్పరం నకకాశముకలిగించి వారి విప్లవ ప్రయత్నముని
ఁజేయుట సాహసించుచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారు అసహాయోద్యమము మరణాస్థము
యగుచున్నదనియును స్వల్పకాలములోపల దానిని భూస్థాపన చేసి
నమాడ్కిట్టి కొలాకాసము చెక్కించుకాల మాన్యుమైనదనియు
య చాన్యవచనముల వ్రాసికొని యుండించినారు. కాని ఈ
దనకారణముల వైరి నెరుక్కొనుటకు జేయు సహప్రయత్నము
లనెన్నో, పోలీసు ఉద్యోగకాళను బలకరచి కొన్నివోటులపై
తిక పటాలముల నిమిత్తముల ప్రయత్నముల గానించుచున్నాను.

అసహాయోద్యమమువారు నిష్కారణముగ బట్టి బంధించి
అభియోగములనుబట్టి సాధించుచు నే యున్నారు. కాన
సభ్యుల తీరమానములను నిరసింపి యివమానించినను మేల నె
క్కుచరిచి భయములేర్పి నయరచనముల బట్టి హెచ్చరించి
యన్ననలతో సంభాషణలు గావించి చెవరిపోయింద బుజ్జగించి
వారిని వశపరచుక జేయు నుపాయము మానలేదు.

ఇట్టి చేష్టలవలన ప్రభుత్వమువారు అసహాయోద్యమము
గడుగుబాదిన దను నవ్యవస్థతోడనే మెలగుచున్నట్లు తెల్ల
గుచున్నది. అసహాయోద్యమ మెప్పు డేమాప మెత్తినో య
నభయము ప్రభుత్వముకానికి లేరపోలేదు.

కాని ఇట్టి సంకల్పములలో కొందఱులకును వారు
కులకునుగూడ నిరుత్సాహము కలుగుచున్నది. స్వరాజ్యము
శీఘ్రమున చేపట్టులయునను ఆరంభము వారిలకు మొందు. ఏది
యో నుండే ప్రారంభమును నాందోళన మొందలివలయునని వారి
కుతూహలము. మరికొందరికి కాననోల్లంఘనము ప్రారంభించవల
యునని వాంఛ. కాని ఆచేప్రారంభములకు నాటకరంగములలో
దిగక పూర్వము తగిన సాధనసాధనములను సమకూర్చుకొనుట
యత్యంతావశ్యకమనుట వారియందగు గాబోలును.

తీరము లగుప్రదేశముల ప్రయోగించుటపూర్వము పరి
శీలము లందుకు తగినట్లు ఏర్పరచుట యవసరముగాన ఈయద్య
మమునకు ప్రాణకులములగు సంఘసర్పాజము, స్వరాజ్యసర్పా
జము, విద్యుత్తులము, స్వదేశీకర్తృత్వము, అస్పృశ్యత మొదల
గు విషయములందు పూర్వప్రయత్నములు గావించవలయును.
ప్రత్యక్షసర్పాజము పరికించిన ప్రతివారిని ఏమియూ నెలకొన
బోవున నై నుడివినకార్యముల నిర్వహించుటకు తగినంత యద
కాళము లేదనుట స్పష్టము. పుణ్యములు గట్టిచేసికొనకయే మ
హాభవము నిర్మాణముచేయుట కష్టమను. ఇంతకుముందు కలి
గిన యనుభవము ప్రత్యేకము వినియోగించుకొనుట యవసరము.
౧౯౨౧ సంవత్సరమున ఎన్నియో సంఘములు తామరకంఠర
లుగా జేరకుండు తెలిసినవి. ఎందఱందో సభ్యులుగజేరి. విద్యు
త్ సేవాధములు లాభానామతోడ దుస్తుల ధరించి ముగిసినవి
కలుగుచున్నట్లు. అనేకస్థలములందు ఇప్పు డాసంఘములు
నామమాత్రములు. సభ్యులు నిర్వాహణలో నుండి మరల హెచ్చ
రిక లవేషించుచున్నాను. విద్యుత్తులము కలిగియున్న గాన
రారు. మరల మహాప్రయత్నము మానకము. ఈసారి స్వయం
వ్యవస్థాపకత్వతో బాధ్యత సంపూర్ణముగ గుర్రెగి గట్టిచేతుతో
పనిచేయులాగున సభ్యులను ప్రబోధించుట యవసరము. విద్యుత్
తులము బహుళసంఖ్యాకులనుజేర్చి కాంగ్రెసువారిచే నిర్వహింప
నియమముల ననుసరించుచు వ్యతిరేకతక ప్రవర్తింపవలయున
కొన్నివిధముల నేర్పరచవలయును. స్వరాజ్యసర్పాజ చిరకాలము
జరుగలేదని నుకరములైన యాధారము లేర్పరచవలయును.
స్వరాజ్యసర్పాజ. స్వల్పకాలములో తీరునదికాదు దీనికి నులభ
మార్గములేవు. దీనిని మాయమంత్రములతో సాధింపబడినది.
నిర్వలమగు జేతకత్తి, త్యాగము, ఆత్మకత్తి, అహింస, గహనము,
స్వచ్ఛలత మొదలగు నుత్తమగుణములతో ఈ కాంతిసమరము
నడుపవలయును.

వాహనశ్రమము ఈద్యవప్రచారము జరుపవలయును.
జేతమునంతయు నింకను పేల్చుకొని తీరమగు కార్యదీక్షకు
కడంబునట్లు పురికొల్పవలయును. సాన్యమైనంతవరకు గ్రామ
గ్రామమున సంఘము లేర్పరచవలయును.

ఏ యద్యమమునైన అంగబలమును, అధిబలమును
అవశ్యకములు. స్వరాజ్యము భారతీయుల కందరికి నావశ్యకమే
గావున ౧౮ సంవత్సరములు మరియు నంతకును మించిన వయసు
గల ప్రతివారను సంఘములో సభ్యులుగా జేరి స్వరాజ్య
కాంతి విగ్నిప్రసాద జేయుటయేగాక అసహాయోద్యమమువందు
విశ్వాసము కలదని బహిరంగపరచుట అవసరము. ఇందుకు
నాయకులను ప్రచారకులనుగూడ సంఘమునజేసి తగిన కార్య

స్థానముల నియమించి నిరంతరము ప్రబోధము జరుపవలయును.
ద్రవ్యము లేనిది అట్టిపని సాధ్యము కానేరదు. ఇంత విశాల
జేతమున ఎంతటిపని కావలయునన్న నెందఱెందరో పూర్తి
తోడ పాటుపడవలయును. ఆత్మీయులు ద్రవ్యము వెచ్చించిన నే
గాని కార్యసాధనకు మార్గములేదు. ధనము లగువారు విశాల
సాధనములతోడ ధనము సమర్పింపవలయునుగాని యెల్ల కాలము
ధనాధికులే ధనమునిచ్చెదరనుటకు నేరము! మున్నుకొట్టి ప్రజలు
గల ఈ జేతముగా ప్రతివారను మాతృజేతక కొక కానుక యని
జేతకత్తితోడ నేడేని సమర్పించియెడ కొట్లకొలదిగ ద్రవ్యము
సమకూడును.

౧౯౧౮ సంవత్సరమునండి నాలుగున్నరసంవత్సరముల
కాలము విరోధాలోచనల మహాయద్యమునందు అంగ్లే యప్రభుత్వ
మునకు సహాయార్థముగ కొట్లకొలది విలక్షణకల యద్యవక్రముల
కొనియొందుటయేగాక ౧౧౦౦ కొట్ల యాహుతులు ఉచిత
రము విరాళముగా మన మొసంగియున్నాము. అవిగాక పను
నైదులకొలదిలకు యద్యధికమునకు బంపియుంటిమి వానిలో
నొకలక్ష ఆరువేలజనులు యద్యములో నశించిరి.

ఎన్నటినో విరోధాలోచనల యద్యమునకు ఇంతటి
యొక బలము అర్థమము నొసంగిన భారతీయులు తమజేతో
ధాన్యకై యహింసామార్గమున నడపించు కాంతియుతమగు ఈ
ధర్మయుద్యమమునకు తగినధన మొసంగుట యసాధ్యముగాదు.
తగినంత జేతకత్తి యుండినయెడల ద్రవ్యమునకు కొదవ
యుండదు.

స్వరాజ్యకాంతి గలిగిన ప్రతివారను స్వదేశీకర్తృ
ముల ధరించి వారి నిర్వాహణమునకు వ్యాపకమునకు తోడ్పడ
వలయును. ఎవరియింటికిదీక్ష నులు వారు కర్తృములుగ
నేయించుకొను భాగ్య మభివృద్ధివారు స్వరాజ్యము అభివృద్ధి
దనియే తెప్పరచును. స్వదేశీకర్తృములు ముఖ్యగా నుండునని
దాని ధరించింప సిగ్గుపడువారింకను మనవారిలో ననెడు లుం
డుట కష్టపరముగా నున్నది. స్వదేశీకర్తృభారము ఆత్మ
కత్తియు, ఆత్మగౌరవమును జేతకత్తియును ప్రకటించును. విదేశీ
కర్తృభారము ఆత్మదౌర్బల్యమును పరతంత్రమును ద్రోశకను
వెల్లడించును. ఎంతసన్ననిదుర్బలమునలెనను చేరుగువారింకను మన
జేతమున జేరపోలేదు. అట్టిపనివారి నభిమానించి పోషించు
వారు లేరు.

ప్రకృతిసర్పాజ ముఖ్యకర్తృముల నైనను భయించి
స్వదేశీకర్తృములను ప్రోత్సహించుట ప్రతివారిని పరమధర్మము.
భారతజేతము దాద్యములో మునిగియున్నది. ఇంగ్లాండులో
మనవికొక్కటిగా దామాషా ఆదాయము సంవత్సరమునకు ౬౦౦
లండును. మన జేతమునకు ౨౦ లండునాడ నుండదని కాందరి
యభిప్రాయము. ఇట్టి వీరజేతమునందే ప్రతివత్సరము ౬౦ కొట్ల
యాభ్యములు విదేశీకర్తృములకై అన్యజేతములకు బోవుచుండుట
యెరిగియును ఇంతకు విదేశీకర్తృములనే ధరించుటకంటె
కష్టమను నేరొక్కటి యుండదు! ఇకను స్వదేశీకర్తృమును
ధరించినయెడ ప్రభుత్వాధికారులవలన బాధలు కలుగునని భయ
పడు వారు స్వరాజ్యమున కర్తృలే కాదు. ఇట్టివారికి దాన్యమునందే ముక్తిలుంటు యసంభవము. ఇట్టి
నాదయదౌర్బల్యము ప్రజలకేష్టదజేసిన ఈప్రభుత్వాధికారుల
కర్తృయము మిక్కిలి హేయము.

అసహాయోద్యమ కార్యకర్తమునందు మిక్కిలి ప్రధాన
మైనది యైనను అంతటినిర్లక్ష్యముగ గమనింపబడునయము ఆ
స్పృశ్యత. మనజేతమున పంచవసోదరులను దూరమున వెలిబెట్టి
వారిని నోకినను పనికిరాదను మూఢభావముతోడ ప్రవర్తిం
చు ఆవ్యాధమున కొడిగట్టుటయేగాక సంఘమునకు మితిలేని
హని కలుగజేయుచున్నారము. కొన్నిగ్రామములలో వారలు
కొన్నివీధులగుండే నడచుటకు సయితము వారికి స్వేచ్ఛ లేదు.

మనమనోదరులు మనజేతమునకు మహోపకారులు.
ప్రతిగ్రామములోను భారతములగు పోలముపనున్నియు సామా
న్యముగా వారల మూలకముగా నే సాగుచున్నది. వారు దృఢకా
యము. పనిపాటలయందు సమర్థులు. నేత మొదలగుపనులలో
నేర్పరులు. కాని మిక్కిలితదగ్గరలు. విద్యావిహీనులు. తెల్ల
తీనకమ్మలు లనభవింపుచున్నారు.

వారినిస్థితికి సంఘమునందలి తక్కినకులములవా రందరు
ను కొలదిగనో గొప్పనో కారకులని చెప్పకతప్పదు. అందు
ముఖ్యముగ ధనాధ్యులకు రహితములు, అగ్రజనులమని పేర్కొ
నబడు బ్రాహ్మణులను విశేషముగ నుత్తరవారులని చెప్పబడు
సాహసించు చున్నాను.

ఈకాలమున ముఖ్యముగ ఈయస్పృశ్యతయం దగ్గము
లేని మహాభ్య మరీతముగా గన్పించుచున్నది. నైజాబాద్లో

బాతికులభేదములు లేకుండ ప్రయాణములు చేయుచునే యు
న్నారము. క్రైస్తవ పాఠశాలలో బ్రాహ్మణాదిగణముల
బాలుకు పఠనక్రైస్తవపుల్లతో కలసిమెలసి ప్రవర్తించుచునే
యున్నారు. పంచవసోదరుల డెవ్వడైన విద్యావంతుడై యు
ద్యోగము సంపాదించుకొని యభ్యయుగ క్రైస్తవప్రతి ఆస్థేయు
లనల దిద్దుట ధరించియెవల వారిని నేరుకొ గాని
చేరుటపట్టుకొని ఇంటిలోపలికి గొనిపోయి యుచితాసనమునిచ్చి
సన్మానము జేయుచున్నాము కాని ముఝూరిగొని మూల
పల్లెలోని బాబరను యన బడులలోనికి రానిచ్చుటలేదు. పంచవ
సోదరులను మనతోడేపాటు కథలలో మోపుచుండెట్లులేదు.
ఇట్టిభేదభావము న్యాయవిధముగా నుండుటయేగాక మితిలేని
యోధ్యములను కాలమునువచ్చుది. మనకు వ్యతిరేకమగువారు
పంచవసోదరులకు ఇన్యకములుచెప్పి విడదీసి తక్కినకులముల
వారితై విరుద్ధభావములమొలి యక్రమములు సాగించియుండుట
స్పష్టముగ ననుభవసిద్ధమయ్యెయున్నది. ప్రభుత్వాధికారు లిస్సా
డిప్టును పంచవ ప్రజలపై యెక్కువ యుదారముతో ప్రక
ర్తించుచు అసహాయోద్యమము వారిని ప్రవేశింపకుండ ప్రయత్న
ములు చేయుచున్న విషయము స్పష్టమే కావున నింతకు
నైన ఈసందర్భములన్నియు గన్పెట్టి అన్నికులములవారును విక
మర్తము తో ప్రవర్తించుచు మాన్య భూమికి
నేరయొనర్చుట యవసరము. అసహాయోద్యమమునకు బోలిన
మహోద్యమ కార్యములందు కులభేదములు పరికింపక, మతభేద
ముల మనమునుజెట్టుకొనక సర్వులనును సమానబాధ్యతలను
స్వక్రీయములు కలరనుట యెక్కి సోదరభావముతో మెలగుట
యవసరము. లేనియెడల జయము సమకూడుట యసంభవము.

ఈసందర్భమున నొక్కవిషయము ప్రశంసనీయును గత
డికెంబరుమాసము ౨౨ తేదీక ఉత్తరహిందూస్థానమున లక్నోపురి
లో శ్రీయంతి ఎన్. క. దత్త యనువారి యాచార్యములకిం
సమావేశమైన అఖిలభారత క్రైస్తవమహాసభవారు గాంధీయజ
తుని చెరసాలనుండి విముక్తినిమిత్తము తమసభలో కఠింధు
లందరు ప్రయత్నములు చేయవలసినదని ప్రోత్సహించుచు
భారతీయక్రైస్తవులు, వారు భారతీయులగుటచే అసహాయోద్య
మమున భాగములేమని ప్రకటించిరి. ఆంధ్రదేశమునందలి క్రైస్తవ
సోదరులు నై నుడివిన విషయమును గమనించుచు గాక!

అసహాయోద్యమవ్యాపకమునకు అడ్డుపాటు మరయొకటి
గలదు పత్రికామమునను ప్రజలకు తగవులలోదిగి కత్తులు పెంచు
కొని న్యాయసభల కెక్కి యన్యాయవాదముల చేయుచుండుట
సాక్ష్యముల గూర్చుచు పేలాదుల ధనము కృతముచేయుచు
ద్రవ్యహరియును న్యాయ హాని యును కలిగించుచుం
డుట ప్రతివారికి ప్రత్యక్షమభవముగ నే యున్నది. అట్టి హా
రాలములను కలహములను మూసి, గ్రామములలోని శిష్టలను
పంచాయతీదారులకు నేర్పరచుకొని తావలు కరివ్కురించు
కొనుట భ్యాసమృతిముగ నేర్చుకొనముగ నుండును. ఏనాడు
గాగ్గిములలోనిజనులు కలహములు మూసి న్యాయబుద్ధితోడ
ధర్మము నే నెవ్వేర్పరయునని బద్ధకంబులగుదురో యానాడే
స్వరాజ్యము సిద్ధించినదని చెప్పరచ్చును పత్రికామమువారి యధి
కాపాబల్యము విశేషము వారి న్యాయసభలములకముగ
పరిగెర్పింపబడుచున్నది. అట్టి న్యాయసభల కవగాహియ్యక
ధర్మబద్ధమగు పంచాయతీల మూలకముగ న్యాయనిర్ణయమగు
చుండేనని పత్రికామమువారి బలము క్షీణించును. ప్రజలలో
ఆత్మగౌరవమును ప్రబోధింపము హెచ్చును.

మరియును తాగిండు, వేళ్ళావృత్తి మొదలగు దురభ్యాస
ములను దుర్వృత్తులను మాన్పివేయుటయును అసహాయోద్యమ
కార్యములలో లేనివే. ఏయన అవినీతిమార్గములలో ప్రవర్తిం
చుచు అసహాయోద్యమమున పాల్గొనుటకు అస్సలు; కాన
వారిని మానవేయుట ప్రజలకు నిరంతరము బోధించవలయును.
అసహాయోద్యమమునందాస్పృశ్యత ప్రాధాన్యము. మద్యపానము
కృభిచారము మొదలగు దురభ్యాసములు గలవారికి ఆత్మకత్తి
కలుగుట యసంభవము.

జేయే! యసహాయోద్యమము ఉత్కృష్టములగు సనా
తాధర్మముల పునరుద్ధారణ జేయుచున్నది

ఈమహోద్యమమునందల భారతవర్షమున కొక లోకమున
కంతకును నూతనయంగ మొక్కటి పోగొంభ మెట్లు పొడదావు
చున్నది. రాజకీయధర్మములను సామాన్యసాధారణములను భే
దములదను సిద్ధాంతము నేడు అసహాయోద్యమకర్తృత్వమును
గ్రహించిన భారతీయప్రజలు కలిగివారు. పూర్వచరిత్రము
భారతమాత గాధవీక్షతో చిరకాలమున్న కథాధరమో
యననట్లు పాఠనచరితుడును యశోమూర్తి నునగు గాంధీయజ
తువకు నొక కృత్యమును ఆర్పినరైయన జనన మొందెను

ఈ భారమార్చినుతో పండ్లతో ముడిచిన చిగుళ్ళనుండి కత్తులు
విగ్రహవలె నున్నవి. నోటి దుర్బంధములేక రోగాయినది.
అప్పుతాంబినం దిబ్బో, బొంబాయి లేక, మదకాళ్ళు

ఆధిశక్తిగల సలహానిచ్చుటకు అధినేత శ్రీ గవర్నరు
గారునుండి రిటైరు అయినవారిని (వతినీయుగ) బలపుట మంచి
ని కష్టమైన రైతుల బిడ్డల గారు అడుగు, ఏమి జెప్పుటకు వీలు
లేదని రిటైరు గారు నుడిచి.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహాసభ

ఎనిమిదవ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహాసభ మే 1, 2, 3 తేదీలందు సర్వారాష్ట్రపాలకాశాశాసన పాఠశాల గ్రామమున జరుగినది. తొలియందు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము. 1914 సం॥ విజయవాడయందు ప్రారంభమై ఇంతవరకు రాజనామోదనము, నెల్లూరు, బాపట్ల, విశాఖ పట్టణము, చురూరు, మద్రాసు, తమిళనాడు, బెంగళు, ఈశాన్య ఇండియా కలెక్షనరేజియం లోను, దేశము దేర్బడిన తీరమున అందోళనతో అట్టియవగాళము కలిగిడిగాదు. ఆంధ్రగ్రంథాలయోద్యమము దేశాభ్యుదయమునకు ఎట్లు తోడ్పడుచున్నదియు సర్వజనాదికమే. దేశాభ్యుదయ సాధనముగా అన్ని విషయములందును, ఈయద్యమము మార్గదర్శిగా నుండి కృషి చేయుచున్నది. ఈయద్యమము ఇతిధోమముగా దేశాభ్యుదయ సాధకమగుటకు గాను రాజోపునధయందు ఈకింద వివరింపబోవువిధమున కార్యక్రమములు జరుపుట ఈ విధమున మనవి చేయుచున్నాను.

ఈయద్యమము ప్రారంభమైనది మొదలు వివిధ పట్టుకగా పట్టెలయందే ప్రసరించియున్నది. మనదేశమునకు పట్టెలయందే పునాది. ఈపునాదిని భద్రపరచుకొనినగాని జాతీయ సాధనము సాధనముగా నేర్పడదు. గ్రంథాలయోద్యమము మన మొదటియందేయు చాటుచున్న ఈవిషయము రాజకీయ నాయకులుగాడ గమనించి పూర్వపుమార్గములను వదిలి తమ దృష్టినికాడ పట్టెలయందే ముల్పివారు. పట్టెలయలో కాంగ్రెసుసభలు నిర్మాణము కాలమునను వారు బోధించుచున్నా రెగాని అట్టిసభలు నిర్మాణ మగుటకు ఎట్టిబోధనము కావలయునో యోచింపవలయుట మిక్కిలి శోచనీయము. ఇది తర కేర్బడిన కాంగ్రెసుసభలలో చాలవరకు ఆయాస్థానముల యందుండేను గ్రంథాలయములయొక్క కృషికి ఫలితముగ నిర్మాణ మయ్యెట్లు అసాధనముచే కనగొనవచ్చును. కేవలము కాంగ్రెసు పక్షవలయుటే గాక ఇతర రాజకీయక్షతులకు చేరిన వారుగాడ తమతమక్షతులచేరిన రాజకీయవేత్తలు దేశము దంకిటను ఉద్దవించుటలెన్న ఇట్టిగ్రంథాలయములే కరణ్యము లని గమనింపబోరు. కావున ప్రతిపట్టణమునందును పట్టెలయందును గ్రంథాలయములు స్థాపితములై సుఖమముగ కృషిజరుపుట అన్ని పక్షములవాటికిని కావలసినవియే. ఇందునుగూర్చి ర బోధనభయందు సావకాశముగ విమర్శించి సాధనవిధానమును నిర్ణయించుకొనుట మొట్టమొదటిపని. ఇదివరకు బారున, మద్రాసు, సభలుగాక తక్కినవన్నియు పెద్దపెద్ద పట్టణములయందే జరిగినవి. ఇప్పటివరకు ఒక పట్టణముయందు మాడుచు పట్టణమునందుండే గ్రంథగోళము లేకుండ ప్రకారంబిత్తయితో కార్య విధానమును నిర్ణయించుటకు తగినయవకాశము గల పరిస్థితులలో మాడుచుండుట ఈయద్యమమునకు మిక్కిలి శుభావకము.

గ్రంథాలయములు ముఖ్యముగా గ్రంథాలయతో పనిలవి. అందు ఆంధ్రగ్రంథములకే ప్రాముఖ్యత. సర్వాంగ సౌవునము కలిగి సర్వాభరణభూషిత యగు మాతృభాష ఎట్లుండవలయునో నిర్ణయించుకొనుటయూ, ఇందులోరకు ఇదివర కెంతకృషి జరిగినదియూ, జరిగినట్లెప్పుడుకొక్క బాగోగులను విమర్శించుటయూ, ముందు జరుగవలసిన కృషినిగూర్చి చర్చించి కార్యవిధానము నేర్పరచుటయూ ఈసభ వారు చేయవలసినవియే. ఇందును గూర్చి తగినవిధానములను అక్కరించి వారిసహాయమున ఈపని పూనకొనట మిక్కిలియవిధము.

జాతీయ వికాసమునకు, కృత్రిమపూర్వమవ్యవస్థయను నిధింపజేసికొనుటయన, అతికిరళము ముఖ్యసాధనములు గాక ప్రాచీనకాలమునుండియు భారతభూమియందు అతికరళలకు ఎక్కువగానున్న మొదలగుచు మనజూర జీవితముయొక్క అన్ని భాగములందును జరిగినవై యుండెను. మనదేశముల కిప్పుడుకలిగిన సాత్వాత్మకభావవ్యాపారముతో ఇట్టి అభ్యాసము అన్నియు సుపూర్వముగా నశించినవి. కంగ దేశముందు కలిగిన ఉద్వేగన ననుసరించి మనదేశముందుకూ ఇందునుగూర్చి ఇప్పటివరకు కొద్ది చలనమేమిదవున్నది. అందుకు ఫలితముగ మొన్నటిదినమున రాజనామోదనమున చిత్రకావ్యకర్తము జరిగియున్నది. ఇట్టిచదివకములు ఫలరతును జయప్రథమును కావలయున్న ఇందునుగూర్చి కృషి నింతవరకు దేశము కంఠటను జరుగవలసియున్నది. ఇందుకొరకు ప్రతిగ్రంథాలయమందును ప్రత్యేక మొక్క భాగమున కిప్పుడు ప్రదర్శనమునకు తా వొసంగవలయును. ఇందునుగూర్చి భాండా గారి కులకు తగు

అవకాశము నొసంగుటకై చిత్రకావ్యకర్తమునకు గ్రంథాలయసభతోపాటు జరుపవలయును.

వెనుకటి సభలలో జరిగినవారము గ్రంథాలయప్రదర్శనమునకు కప్పక జరుపుట అవశ్యకము.

గ్రంథాలయములు పట్టెలయందేను స్వయంశరిపాలన కలవి గను వీలై సంతకరమ సర్వాంగ సౌవునము కలవై స్వయంకృషి మొదలై ఆధారపడునవిగను, చేయుటయే గ్రంథాలయోద్యమముయొక్క పరమావధి యని మొదటియందేయు చాటుజరుగుచున్నది. ఇట్టి ప్రాప్త్యమును సిద్ధిపజేసికొనుటకై భారతదేశమునందలి గ్రామసంఘముల పూర్వచిత్ర ప్రస్తుతదశ వాని పుల్పిర్మాణమునుగూర్చి, భావికాలమున చేయవలసిన కృషి- మొదలగు విషయములనుగూర్చి తగుసమర్థులచే ఉపదేశము పొందుటకు కావలసిన యేర్పాటులుగాడ ఈసభ వారు చేయవలసియుండును.

కావున ఈయకముల నన్నిటిని పరిశీలించి, గ్రంథాలయ సభవారు తమ కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనటకు మిక్కిలి ప్రార్థింతులు.

నూరి వేంకటనరసింహశాస్త్రి.

ఆదునుపుంధమందు

వానకాలములందు, కాలిదేశ మధ్యమున కలుగు అదునుపుంధము, ఈ దేశమున చాల శ్రేష్ఠమయినది. స్త్రీలకు ఉపయోగకరము. ఇంతకు ఈ మందును ఉపయోగించుటకల్ల, కణములు, తీట, గడ్డి, యక అనేక చర్మవ్యాధులు నివర్తియగును. బుడ్డి 1-కి 0.5-0. తపాలాభుజులు ప్రత్యేకము. (408) కనకపు, ఏజన్సీ పావులపుక, మద్రాసు.

"THE VEDIC WORLD."

Annual Subscription Rs 3-0-0 [Available only for yearly Subscribers]
A monthly Journal in English defending the interests of Vedic (Hindu & non-Hindu) Society and containing Religious, Political and Social Topics of the Modern Times, as reviewed by Eminent Pundits in the light of Hindu Shastras. Its peculiar feature is that it inculcates fundamental principles that are at once acceptable and beneficial to all nations and Classes standing as it is above all party feelings and viewing alike the interests of all Beings.
The first nine numbers are now ready. 128 Govindappa Naick Street Madras.

సంస్కృత గ్రంథములు - తెనుగులిపి

అమరకోశము మూలము. - శ్రీహర్షము, అంగ్లము	ఆంధ్రనిఘంటుప్రయము - ఆంధ్రనామ సంక్షిప్తము,
భాషాంతరపదములాలి - చిన్న నైజా అట్టబైదు	ఆంధ్రనామ శేషము, సాంబిఘంటుపు) కాలికో
మందరకాండము మూలము 16 కట. కిత్రానుబైదు	అట్టబైదు
స్తోత్రార్ణవము 1 వ. భాగము కిత్రానుబైదు	రామదానవరీతము
డిటో 2 వ. భాగము	డిటో కాలికోబైదు
డిటో 3 వ. భాగము	సృష్టిసాశేతకము - మూలముమాత్రము
శ్రీభగవద్గీత - మూలముమాత్రము, చిన్న నైజా	కాలరామాయణము డిటో
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రము, చిన్న నైజా	ఇందర
డిటో కామావళిసహ	కామము
	శ్రీవేంకటాద్రిస్వామీకీర్తనలు

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అందు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదర్రాసు.

త్వ ర వ దు దు

ధరలు తగ్గినవి

వెలలు

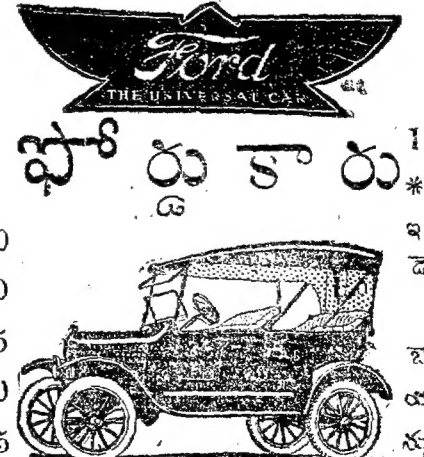
టూరింగు 2,550

రన్నెటాటు 2,450

స్టాండర్డు చాసిన్ 2,045

టూరింగు (స్టాండర్డు) 2,860

ఒకటన్ను చాసిన్ 2,375

Ford
THE UNIVERSAL CAR

త్వ ర వ దు దు

ధరలు తగ్గినవి

16-సీటు బస్సు 3,300

*పోర్టుస్కన్లుట్రాక్టరు 3,250

ఇ గ్నీ షు రాడియో

డెలివరీ ఎస్.బి.ఆర్. మదర్రాసు

కావలసిన వారికి స్పెషల్

బాడీల వెలలున్ను, క్షయనా

యపు ఆయుధముల వెలలు

న్ను తెలియజేయుటకును.

యీ రోజుననే మీ ఆర్డరును మాకు పంపుము. మాద్యారా కొనిన ఎడల మీకు ఎక్కువ సదుపాయము కలుగును.

మోటార్ అందు జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ

సబుడిలర్సు: - కృష్ణా గుంటూరు, జిల్లాలకు

(598)

పెట్టుబడి పద్ధతి

కామస్వస్థలో భంగవరమునకు స్పృహగారు గావించిన సంభోధనాభావములను గాక ఆరోగ్యవే మూలములను...

ఇంగ్లీషు కామస్వస్థలో విమానములు జరుగుచోట పెట్టుబడి పద్ధతిచే చర్యలుయొందు అవాస్తవ ముండవలయును...

* ఇంగ్లీషు సంబంధించిన కామస్వస్థ చర్య, యానెల 18-వ తేది బుధవారము ప్రచురించబడినది.

గాని, హామ్యముగాని యొప్పుదని యెవ్వరను శిక్షలగుట, అది మిగుల నశనాభావములను కలుగజేయుచున్నది...

కావున 19 వ కేటాబులను పరిశ్రమలు పనిచేసినవిధము లలో లెండువిధములు తేలికములు ఆచరణమొనర్చుట...

ఈ విషయమై యింకను గట్టిగ శిక్షణచేయు. రాక్షసి బాగు విచారణసంఘమువేదికను చదివిన పిదప, సర్ ఆర్థ్యేడు మాండు, ప్రోత్సాహక ర ము X నుండు వ ని ర లం...

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఏప్రిల్ 18-వ తేది బుధవారము

Table with 4 columns: Item Name, Unit, Price 1, Price 2. Includes sections for (1) ధాన్యములు, (2) పప్పు ధాన్యములు, (3) నూనె వస్తువులు, (4) చిల్లర వస్తువులు, (5) ఇనుము, (6) లోహములు, (7) రంగులు.

Notification. శ్రీ సప్తమల్లూరు రాజావారు ధర్మకర్తగా పున్న శ్రీ వల్లూరు వేణుగోపాలస్వామివారి కళ్యాణ పుత్తెనము 24-4-23 వ తేదిన ప్రారంభించి 2-5-23 వ తేదివరకు జరుపబడును...

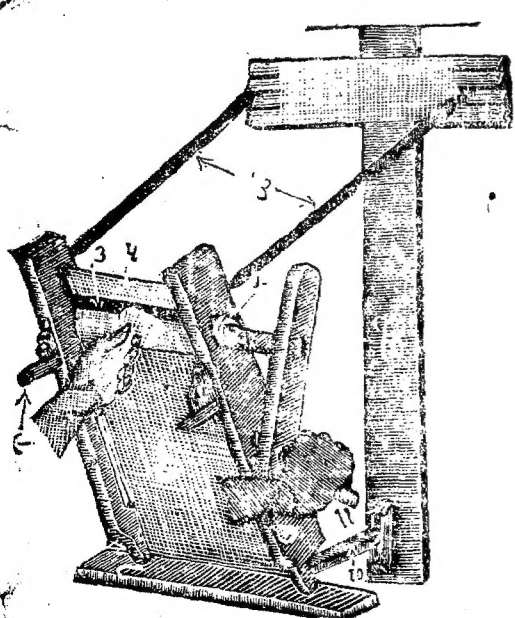
భద్రుల ప్రచురణసంఘము

7 వ ప్రకటనము
ప్రతికరువు

భారతభద్రులకాళా నిర్మాణకాళా యనస్పర్ధకు శ్రీ మత హరిశచన మంత్రియి కొటకుగాన పంజాబుసంయుక్త రాష్ట్రములలో సంచారము పూర్తిచేసి ఇప్పుడు బేరారులో సంవారము చేయుచున్నాడు. ఆయా ప్రాంతములలో భద్రుల వ్యాపకమునుగూర్చి వారు నివేదికను పంపిరి. పని విస్తారముగ జరుగకపోయిన గలతావులలో చాలవొట్ట అనేక కారణముల వలన ఓ పూర్తిగాను కొంతవరకును యిప్పుడు నిలిపివేయబడిన. ప్రచారముల తేకపోవుట, భనము లేకపోవుట, ప్రతి దొరకకపోవుట మున్నగు కారణములవలన నీపనులు నిలుపబడినవి. అట్లయినచో భద్రుల బట్టలు పూర్తిగా లభించుననుట నిశ్చయము. భన మొసంగుటకును పనుల చేర్చుచుచుటకును భారత కాంగ్రెసుభద్రులకాళా నిర్మాణకాళావారు కిరీంపన లేకుండ పనిచేయుచున్నారు. భనము లేనందున ప్రతి గొప్ప పోయిన స్థలములలో (ప్రతియుబ్బందికూడ తీరగలదు. కొన్నిచోట్ల ప్రతింటలేనేలేదు. మరికొన్నిచోట్ల ప్రతిపండును గాన వర్తకులు గుత్తచేసికొని నిలువచేసెదరు. భనాశ్చర్యకర పాదాదారులు ప్రతిసంతయు వారికమ్మివేసెదరు. అందువలన నిప్పుడు ప్రతిలేక భద్రులపనికి అభ్యంతరము కలిగియున్నది. వర్తకులవద్దకుబోయిన వాటినిమీయుగా నమ్ముదురు. కొన్నిచోట్ల (దూకేటల)సింహారీలు ప్రతికొని ఏటలాచేసి ఏటల నమ్ముదురు. అకత్రియను ఏటలానుగూడ ఎందుకును పనికిరావు. గానవానితో మంచియూ రాదు. పడకటకు చాలకాలము పట్టును. అట్టి స్థలములలోనివాటి భనమొసంగినను ప్రయోజనములేదు. ఒకసారి వర్తకుల చేతుల లో పడినచోనిక భద్రుల పనికి ప్రతిమరల దొరకనేదొరకదు. కావున రాష్ట్రముమండల తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములవారు ఏర్పాటు చేసికొని భనముచేర్చుటకుకాలములో ప్రతికొని నిలువవెట్టినచో ఈయిబ్బంది తొలగగలదు. అట్లు ప్రతి నిలువచేయుట ప్రతివారిని అవసరమని ప్రసాదించుటకు బోధింపవలెను. గుజరాతులో నటుల ప్రచారము చేయుటవలన కొంతవరకు, లాభించినది. భనంతులు ప్రతికొని నిలువచేసి వచ్చుకధలకు వీరల కమ్మవలెను. కరువు కొలాలలో ధాన్యాదులను కొని ఎటుల నిలువచేయుచున్నారో ప్రతిని కూడా అటులే నిలువచేయవలెను. ఇంకను ప్రతింటు కొలాల మించిపోలేదు. ఇప్పుడు కొనుట కింకను అవకాశము కలదు.

ప్రతి గింజలరాట్టము

ప్రతివారును ప్రతిని నిలువచేయు పెట్టకసంకె గింజలనుదీయు రాట్టమును కొనుటయునట్లే అవసరము. అనేక రాష్ట్రములలో వాడుకలోనన్న గింజలరాట్టములనుగూర్చిన భోగిట్టాలను మేము తెలిసికొంటిమి. వానినిబట్టి చూడ గుజరాతులో వాడుకలోనన్న రాట్టకు చాలబాగుగానున్నట్లు తోచినది. ఇతర రాష్ట్రములలో శ్రేష్ఠములైనరాట్టములైన కొలాలకు 20.25 పానుల కంటే హెచ్చుగా గింజలియలేదు. గుజరాతులో 35.40 పానులగింజ తీయుచున్నారు. దాని బొమ్మ నీకింక ముగించితిమి.

గుజరాతు భాదీమండలివారు బోరాలిలో కొకకాళను పెట్టి 1. అవట నీరాట్టములను చెరి 5 రూపాయలకు విక్రయించెదరు.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

తిలకు స్వరాజ్యనిధి వసూలు

85,732 రూపాయలు

ఏప్రిలు 15 వ తేదీ వరకు వసూలయ్యెను

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటనము

ఇక పన్నెండు రోజులు మాత్రమే - త్వరపడుడు - త్వరపడుడు

ఏకరూప రాట్టము

ప్రతి, గింజలరాట్టము, అనుభవము, ఏటలరాట్టము యిది యన్నియు నుండకున్న భద్రులపని సరిగాజరుగదు. గుజరాతులో రెండు మూడుకడముల ఏటల రాట్టములు వచ్చిని వాడుకలో నున్నవి. వానిని గూర్చియుండు తెలిపెదము.

ప్రతి గింజలు

(ప్రతిగింజలను (విత్తనములు) గూర్చి చాలవంది (వాయు)చున్నారు. కొన్నిచోట్ల విత్తనాలు చల్లవలసినకాల మిప్పుడు రానున్నది. అనేకరకముల ప్రతిగింజల నందతేటలుటకు గుజరాతులో మూడుస్థానములలో ఏర్పాటు చేయబడిన.

1. ప్రతిగింజలచేతిరాట్టముతో (మతో గాడు)తీయబడిన నురిటి ప్రతిగింజలు బాల్తోలి భాదీ కార్యాలయమున దొరకును. కల్లరేడి, యిసుక కుర్ర, లోమి, అల్పావియలు భూసారముతో నీగింజలు బాగుగా వైరగును. విత్తనములు చల్లిన ఆరవనెలలో వైర ప్రారంభమగును. ప్రతిగింజలకు మూడునెలలు పట్టున. ప్రతిచేటలో పూర్వప్రారంభమైన పిమ్మట వనగా బాల్గనెలలో నూడ వర్షము లభింపవో పంటకు నష్టము కలుగును. పూర్వ ప్రారంభమైన పిమ్మట బాగా ఎండలు కాలువలెను అందువలన వెరుగుట అగి కాలువొడకును. వర్షములు నాలుగు నెలల కంటే హెచ్చుగా వుండినచో తిరిగి గింజలు చల్లవలసినదే. ఈ రకము ప్రతికి 25,30 (యంచెను) దుక్కులమంచివాన చాలున. చాలుచాలుకువర్ష మూడడుగులును, గింజకుగింజకు మధ్య మూడడుగులును ఎడమండలెను. భూసారము కిక్కురగానున్నచో రెండడుగుల ఎడమేచాలున. క్లి మొనలు ఒక అంగుళమువరకు ప్రతిపడ వయలులేనను. దీని నుండి 30,40 సంబరములు తీయవచ్చును. అది 'హెచ్చు'వ పనికి వచ్చును. దానినుండి 100 కి 38 వంతున 'లిటు'వచ్చును. ఈగింజలధర మణుగు (40 పానుల విత్తనాలు) రు 2.కి.0. సంతిభరీతు, పాకింగు, బండియడ్డె, రైలుభారీ మున్నగువి అదనముగా నియ్యవలసియుండును. పాకింగు, డెలిగరీల నిమిత్తము ఒకరూపాయి అదనముగా పంపవలెను. ఆ ఖర్చులు రూపాయికి లోపుగానే డ్రైవ్‌వో మిలికెడబ్బులకు కిపాటిల్లకు తిరిగివారికి తువెదరు. ఏ. పి. గా వంపర. హమ్మ మనిఅర్ధం చేయవలెను.

2. మాలియా ప్రతి గింజలు కధివాలులో మాధదాశేక పాతకాలలో దొంకును. ఈ రకము నాలుగునెలలకే పంటపండును. ఈ గింజలకు 10-15 (యంచెను) దుక్కుల వాడయే చాలును. వర్షములు కిక్కురగానున్న తావులలో నూడ నీపంటపండును. లోతుగా క్రెక్కుపోయినను నూడ వండునుగాని లోతుగా క్రెక్కువోను మంచివర్షములు ఉన్నచోను పంట అధికముగా నుండును. ఇది నాసింకమును దుంభి ప్రాముచాల మందికి కలదుగాని అది కేరలము పోరబాటు. సాధారణముగా మొరకలవిదను వర్షములు లేకపోవునను దీనిని పండించెదకు గాన కాసిగా నెబుదును. సాధారణముతో 15 సంబర మూల వడకవచ్చును బాగుగా పండినచో 20 మొదలు 40 సంబర వరకుకు వడకవచ్చును. క్లి మొదలు 1 అంగుళమువరకు వడకవచ్చును. గింజకు గింజకు మధ్య మూడురైలుల రెండడుగులు ఎడమండలెట్లు చాలవలెను. ఇది పొడుగుగా మొక్కచేయునుగాని కొమ్మలు చేయగాన రెండడుగుల కంటే అధికముగ ఎడమక్కరలేదు. ఈమొక్క బాగుగా ఎదిగిన 4-5 అడుగులపొడుగున నెదుగును ఈగింజాభరీతుడ మణుగు రు 2.కి.0. యే. ఒకరూపాయి అదనముగా పంపవలెను.

3. అనాచరాబాతు సజర్వతీ సత్యాగ్రహశ్రమమునగూడ అనేకరకముల ప్రతిగింజలు దొరుకును. దాని విస్తారముగా పంప వీలులేదు. నురిటి, మాలియా, వాగడు, కాంబోదియా, హిరివాణిరకములలో శేరక మొదల ఒక పాను రూపముగింజల

ధర ఒక అణా మూలము. ఖరీదను టపాభారీ ముందుగానే వంపరలెన.

కాంబోదియా ప్రతి విత్తనము మొదలు మనచేకమున బాగుగా వైరగును. ఈగింజలు పెద్దవి. పసుపువర్ణముగానుండును. ఇది నాలుగునెలలో వైరగును. ఈకాళలో నాలుగుగింజల యంచును. మంచిభూమిలో వైరచేసి మొదటివేసనిచో బాగుగా కనిపెట్టినచో ఇదియొక విన్న గుబరుగా వెరుగును. ఆశ్రమములో వొక్క మొక్క రి చదవపుటకును వ్యాపించినది. యిప్పటికి 2 1/2 పానుల ప్రతికచ్చినది. ఇంకను మొక్క నిండపువ్వులు కాలులు కలవు. దీని జడ క్లి మొదలు ఒక అంగుళమువరకు వుండును. గింజకు గింజకు 2.కి అడుగుల ఎడమ భూసారమును బట్టి యుండవలెను. లోతు సారము బాగున్నచో చల్లుబాగా వికసించునుగాన ఎడమధికముగా నుండవలెను. 25-30 (యంచెను) దుక్కులవాన చాలున. హెచ్చుగా నున్న మరియూ నుంచిది.

సాగు బడి

పచ్చికాలము రాకముండే భూమిని బాగుగాదున్ని నిర్ధారించి వర్షము నీరు బాగుగా నినుకును. ప్రతిచెట్ల చేరులు మూడు మొదలు ఆరడుగుల వరకు భూమిలోకి పోవును. కాన బాగుగా లోతుగా దున్నవలెను. అట్లుచేసిన పంట అధికముగా కలుగును. లోతుగా త్రవ్వని పంటములలో మొదట మొక్కలు బాగుగా వెరుగుచున్నట్లు కనబడును. కాని నీటిచలనచాలక ఎండిపోవును. ఎడమ కట్టియన్నించుటకంటే మనమృతేత్రవిత్తనముల నాటుట మంచిది. వీత్తనములను చల్లని రోజులలో పని వాంఛు దొరకక ఎడమతోనే దున్నించెదరు. అట్లు చేసిన వ్యయము కిక్కినటు లగుపడునుగాని అదినిజముగాదు. చేతితో క్రవ్వి గింజలు నాటుటవలననే అధికముగ లాభము కలుగును. గింజకు గింజకు మధ్య ఎడమ సమానముగా నున్నచో కలుపు తీయుట నులుపు. గింజను అంగుళము లోతున నాటువలెను. ఒక్కొక్క చాలున 2.4 గింజలను మాత్రమే నాటువలెను. వారము రోజులలో మొక్క బయలుదేరును. మొక్కలు ఆరంగుళములు యెక్కువెరిగిన వెనుక మొదటిసారి కలుపు తీయవలెను. మొక్కామోటి కతెన్నును కరువుగా క్రవ్వియచుండుట మంచిది. అట్లుచేసిన లేకు చాలకాల ముండును.

గత రాత్రి గింజలను నీళ్లలో నానచేసి పిమ్మట గింజలకు కలికపొడిగాని సన్నని మన్నుగాని పట్టించవలెను. మరునాడు నాటువలెను. అప్పుడు క్వరగా మొక్కచేయును. వర్షికలో నూడా గింజలు క్వరగా చెడరిపోవును. గింజలను చల్లిన పిమ్మట వానిపై నిమన్ను చల్లి నొక్కవలెను. అట్లుచేసిన ఎడమన్ను గువానివలన గింజలకు డక్క కలుగదు.

యానంగుయాంగు సమ్మెకట్టు

తీ ప్రకరణము

రంగూను, 17: కంచెనీవారు, దీనిని కేయబడిన సమ్మెదార్లు తిరిగి పనిలోనికి దీపిగొనుటకును, సమ్మెదార్లు పనిలో చేరగానే వారి కష్టములను సాన భూతితో విచారించుటకును అంగీకరించుచుండిరి డెలియాయున్నది. యానంగుయాంగు మిల్లునందు పనివాడు యంత్రములన్నమునై రాళ్లు దువ్వెరియింపిల్లు ఇంజనీయర్లను మగి అల్లుకగార్లు పెట్టుచుండగా కొండ చరియమార్గములందు గావి వారికటమునై కొండ తాల్ల తొల్లిం చి ర ని యు రం గూ ను, గె జ టు తెలుపుచున్నది. పనిచేయుచున్న కర్మిలనులు చలపివేసెదమని సమ్మెదార్లు ప్రకటించుటచే కర్మిల లెక్కయను పనిలోనికి రాలేదు. అందుచే మిల్లుపని సుభూగముగ నాగిపోయెను. పొలిటికలు అపీడరు పోలీసు దళాధి: ర్ల చ్చటకు ప్రయోజనమై పనిని: మిల్లు ప్రస్తుతము పై:కులచే రక్షింకబడుచున్నది.

నేను చెరసాలనుండి మరల ప్రాణముతో కలిక
రావలెననియే మీరు కోరెదరేని మీరే సత్యాగ్ర
హమును చరుకుగా సాగించుదున్నారని రూఢిగా
నాకు తెలియజేయవలెను. అనిలాలుగారు నుడిచితి
అంతఃప్రచుభు బండరును లాలుగారికి పువ్వుమాలను
సమర్పించిరి. జయజయధ్వనులు నెగుడుచుండ నొక పోలీసు కుటు
టువస్త్రకరువారిని చెరసాలకు గొనిపోయెను.

మొందు ప్రకటించిన ప్రకారము భారత కాంగ్రెసు సంఘం
సభ్యులు ఆంధ్రాధిరాష్ట్రములకు రాజకీయ పోయినందులకు
ఆయా రాష్ట్రములవాడు వారిని మన్నింపవలెను. 30 వ తేదీలో
గా ఎటులైన పనిని పూర్తిచేసుకోలేదని మనీ వారు ప్రకటించిరి.

ఒక బాలికకు పుట్టుకనుండియు ఎవడు
చేతి బాటను కలిగెను. అనగా ప్రతి పనికిని
అందఁడు మడిచేతిని విస్తారముగా వాడుకల్లా బాలిక మడిచేతిని
వాడక ఎడమ చేతి నే వాడును. పుట్టుకనుండియు యిట్టి అలవా
టుగలవారు వారసుడ ఎడమచేతితోనే వ్రాయుదురు. అటు
పిమ్మట వారిని బలవంతపెట్టి నేర్పి మడిచేతితో వ్రాయించిమో
బానిగా నెత్తిగమ్ముచు అపిల్లమారావని అపిల్ల తల్లితో
చెప్పెను. అపిల్లకు ఆరవయేట దురాగానే
బడిలోకపసిరి. అప్పుటికా బాలిక ఎడమచేతితోనే వ్రాయు
చుండెను. మడిచేతితో వ్రాయునట్లు నుమడిచి బడిపంతుల
తో అమెర్లిచెప్పెనుగాని అతడసంభావముచే నామెవల
కులులెక్కచేయక తల్లి గామాంతరము వెళ్లి సమయములో అ
పిల్లకు బాగుగా మడిచేతివార నేర్పెను. వారయు వారితో సా
ము మాటలేమిని తియునూడ వచ్చెను. అతఁడతిల్లకచ్చి మడి
చేతివ్రాత మానిపించి మరల ఎడమచేతితో వ్రాయునట్లు ప్రా
రంభింపగా కొంత కాలమున కానతి పూర్తిగా బోయినదని యొ
కరు స్వయముగా అపిల్లను చూచి బిడిమ మెడిచు జర్మలు
నగ్గరికు వానిది.

ఈ కేసులో మద్యాలకు లాలా ధనిచెందుగారు
మాన్యువారు ప్రివరును పెట్టలేదు వాదించలేదు. గాని పం
జాబు హైకోర్టు వ్యాజ్యవాదుల సంఘమువారు మాజ్తాయీలు
అనుమతితో అదనపు లెవండ కమిటీ పోకరు వాదించ
వలెనని తీర్మానించినందున భగతురాం పూరి గారు జిల్లా సేజి
స్ట్రీటు అనుకరించడని వాదించిరి (ప్రభుత్వవ్యాజ్యవాది (ప్రభుత్వ
లేరనిచ్చెను. ఈ కల 28 వ తేదీన తీర్పు చెప్పబడును
మాజ్తాయీలు స్వయంగా గేరము చేయలేదు. వారు కాం
గ్రెసు సంఘములకు కార్య నిర్వాహకాద్యోగకు లగుటకులన
వారిని అరెస్టుచేసిరి. ధనిచెందుగారుగాక మరెయ్యవరు అభ్యుక్తు
డుగా మన్నుచో అరెస్టి అరెస్టుచేసి ముందుకు గాని
ధనిచెందుగారిని అరెస్టుచేయరు. ఇప్పుడీ మాజ్తాయీలు శిక్షిం
చి.చో సంఘమును శిక్షించినట్లుగును సంఘ మెప్పుడును గేరము
చేయలేదుగాని ఉరిశిక్ష సంఘమునకు చేయరాదననునది గర్భ
సామాన్యము నిష్ఠాంకము. అటులే కారాగృహవాస శిక్షకుడు
వేయరాదను. నేనునలు కలంటేకు దిశమున్నట్లు ఫిర్యాదీలు
మజాబు చేయలేదు. దొరతనముకారి ప్రకటనమున నేనునలు
కలంటేకులు అని యున్నదిగాని ఫిలాఫకు కలంటేకులు కాక
కు కలంటేకులు అనిలేదు. కాన నీ కేసునుసరిఘములును అక
సుసంఘములు కాబాలపు గాన నిదిచారణ అంకయము అక
ము అని పూరిగారు నడిపిరి.

కార్యదక్షుల ప్రకటనలు నలన ప్రేక్షకులను పత్రికలో
ఉద్యోగములపై పాపమున నిడులలో చాలనియములను కృ
ధానము వచ్చినదిగాని విచ్చలవిడి వ్యయము బాధ్యత గల
చుట అననిందుకేమార్గము తగినవయోధానము రాలేదు.
కవులు లేనివ్యయములను ఒక విశ్వవిద్యాలయమున వ్యయ
ముల సీతభవా రామోదించువారు. బా. బాయిలో భిలాఫతు
మార్కెటయమునకు సామగ్రిలను కొనుటకు 1, 31, 000 రూ
పాయలను వ్యయపరుచుట చాలదవ్యయము. ఇట్టివ్యయములు
కూడవు. జేతయ మహానాయకుల కియ్యబడిన మొత్తములు అను
వ్యయముగూడ దుర్వ్యయమే భారతభిలాఫతు సంఘమువారు
తమ దృఢులను మార్పుకొననివో వారికింక పనిచేయుట కిష్ట
మగును. ఈవిషయము నాలోచించుటకు వ్యర్థలో భారతభిలా
ఫతుసంఘసభను జరుపవలెను. మరల ఇట్టి దుర్వ్యయము జరుగ
కుండుటకు వారేమి చేయదలచినదయ్యు నీ. భవారీ క్షేరలో
లెలుపలెనను సుసంజను మాన్వీయబీరు మామనుగారితో
నాలోచించి మాన్వీయవ్యయము కలూబద్ధిమ మాన్వీగా రుపపాదిం
చిరి. ఇతరులు దాని ననుబదింపిరి. బానిసగుర్ని మూడుగంటల
సేపు చచ్చబంకిరి. అసలరణ అమోదింపబడునని తోచగానే
డాక్టరు నయ్యారు మహమ్మదు (భారత భిలాఫతు సంఘ
కార్యదక్షి) గారు వచ్చుకొనుట దీనిగుర్నిన చెర్చను నిజమ
క లేనని మొహాసును అబ్దులు రహమాను గారుపపాదించిరి.
ఈకడపటి తీర్మాన ము మోడింపబడిన. నయ్యారు మహమ్మదు
గారు 18-వ తేదీకి కలకత్తాకు వచ్చిరి. 18-వ తేదీ రాత్రి 8 గంటల
కుంభ ముగిసినది.

ఇంద్రుని నే రయితేవిన వాయువార్త సహారపు
సామానును ప్రత్యేక సౌకర్యము వూరబడును.

గంజాం మండల మువారు

1923 ఏప్రిల్ 30 వ తేదీలోగా తిలకు స్వరాజ్యనిధికి 5000 రూపాయలను
150 మంది కాంతిసైనికులను చేర్చవలెను

ఎంత భాగము పూర్తియైనది?

చురుకుగా పనిచేయుడు - వ్యవధి లేదు

శ్రీయుత శంకరలాలు బాంకరుగారు

17 వ తేదీని ఎరవాడచెరసాలకుండి వదలిరి

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు మున్నగు నాయకులు చెరసాలకడకే స్వాగత మొసంగి
బాంకరుగారు ఆనాడే బొంబాయి వెళ్లిరి ఆచట ఘనముగ స్వాగత మిచ్చబడెను

శ్రీ గాంధీ మహాత్మునితోపాటు ఎరవాడ చెరసాలలో
సంచరించిన శ్రీమత బాంకరుగారి 17 వ తేదీని ఎరవాడ
చెరసాలనుండి వదలిరి. వారికి ఒక వర్తమాను నిడివైతే మేము
దెను. ఆవర్తమాను పూర్తియైనను వారికి వేల బడిన 1000 రూ
పాయల జుర్రావా వనూను కావడని వారిని చెరసాలనుండి
వదలలేదు. ఇటీవల వారిమోటాబంధిని నేలము వేసి 1000
రూపాయలను రాట్టుకొని వానిపుడు వదలివేసిరి. శ్రీ గాంధీ
మహాత్ముని సందర్శించుటకు కొందరు కాంగ్రెసు నాయకులు

16 వ తేదీని ఎరవాడ చెరసాలకు వెళ్లగాను వాడే బాంకరుగా
రిని వదలెదరను విషయము వారికి తెలిసిరి. అందువలన శ్రీమాన్
రాజగోపాలాచారి, బాలు రాజేంద్ర ప్రసాదు, దేవగానుగాధి,
కాంగాధరరావు దేశపాండి, గార్ల మున్నగు నాయకులు 17 వ తేదీ
చెరసాలను మునుపడకే బాంకరుగారి స్వాగత మొసంగి
బాంకరుగారు నిన్ను కేవల వానిండి బయలుదేరి బొంబాయికి వెళ్లిరి.
నిన్ను మధ్యాహ్నము బొంబాయిలో వారికి స్వాగత మొసంగిరి
బాంకరుగారు ఆగోగ్యమున ఉత్సాహమున కలిగియున్నారని

బ్రోచి మండల రాజకీయసభ

వ్యక్తి కా స నోల్లం ఘనము

శ్రీమత మహదేవ కేకాయగారి అధ్యక్షత ప్రధాన
దల బ్రోచి మండల ద్వితీయరాజకీయసభ జరుగుచున్నది.
మే. నెల 1 వ తేదీ మొదలు వ్యక్తి కా
స నోల్లం ఘనమును ప్రారంభించుటకు యోగ్యులైన కొంతమంది
రని అధ్యక్షుడు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలుపవలె
నను తీర్మానము 16 వ తేదీని ఏకగ్రీవముగా నామోదించ
బడినది.

గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము
22 వ తేదీని సమావేశ మగును

ఈనెల 22 వ తేదీని గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు
సంఘసభ జరుగును.

టాంగనయకా భారతీయులు

జుర్రానా చెల్లింపక కారాగృహమున కేగిరి
టాంగనెకాలో లిడి కర్తవ్యము తెచ్చు లేకుండ
కర్తవ్యము చేసినందుకు వారికి చెరసాదు రూపాయలు జుర్రా
నా, చెల్లింపనిచో చెరసాదోజులకు వైదుర్యము చేసవలెను.
కారాజుర్రానా చెల్లింపలేదు. కారాగృహమున కేగిరి వనిరి.
అని బాంజిరావ యిండియను నేపథ్యము ఆసాసియేయను వారి
పరివార్త నువేసిరి.

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ
డాక్టరు వరంజిపా రధ్యక్షత వహించిరి
ఈసభ రత్నగిరిలో మేనెల రెండవవారమున డాక్టరు
రధ్యక్షిగారి అధ్యక్షత ప్రధాన జరుగును.

బొంబాయి రాష్ట్రీయసభ

జి. ఎం. ఘాంధీ గారధ్యక్షత వహింతురు

(బొంబాయి) రాష్ట్రీయసభ మేనెల 19-20 తేదీలలో
జరుగును. ఆ సభ అధ్యక్షత వహించుటకు బొంబాయి కాంగ్రెసు
సంఘసభ్యుడు జి. ఎం. ఘాంధీ గారిని గౌరవించిరి.

పాట్నా మ్యునిసిపాలిటీ

గోవధకూడుదని తీర్మానించిరి

పాట్నాలో మ్యునిసిపాలిటీ సమితియలో అధ్యక్షునిముల
సంచరణుడవను తీర్మానమును సభ వారా మోదించిరి. 14 గురిను
కూడుదు. 6 గురు ప్రతికూలును దీనివలన హిందువులను మహా
మ్యునిసిపాలిటీను మైత్రి చెడుకేమోనని చంపువాడిపాపా
గారు నుడిచిరి.

ఆంధ్రస్వరాజ్య పక్షమువారిసభ

బెజవాడలో నేడు (18) జరిగినది

నేడు బెజవాడలో ఆంధ్రస్వరాజ్యపక్షమువారిసభ జరిగి
నది. శ్రీమతులు శ్రీమతి వారాహయజి శాస్త్రి, బాల్కృతు
స్వామి, దుర్గి కాల దేవరాజు, రావలింగరావు మున్నగువా
రు వచ్చిరి. (తంతివార్త)

మహాగాం సభ

ఉత్సవము

మహాగాం వారిలో చాలమంది వామగారి స్వరాజ్యపక్ష
మునకు తోడ్పడెదరుని. ఉత్సవమును హెచ్చించుట అనుచిత
మని వారు తీర్మానించిరి

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాలోని ఫిర్కా యెన్నికలు

ఈక్రిందివర్గ ప్రకారము జరుగును

గన్నవోనిఫిర్కా ౩3-౪-౨౩ కేంద్రాల్లో
ఆగిరిలిఫిర్కా ౨౧-౪-౨౨ ఆగిరిలిలో
విగిరిలిఫిర్కా ౨౨-౪-౨౨ కామమోలులో

మరియు, మాజిపేట, గన్నవరం తాలూకాల తరపు
ఆంధ్రరాష్ట్ర కాళియోపస ఘనమున కన్నకొనబడవలసి ౪
గురు సభ్యులుకూడ ౨౨-౪-౨౩ తేదీన కామమోలు గ్రామములో
ఎన్నుకొనబడుదురు. కన్నక ఆయాఫిర్కా ప్రజలు, ఆయా క్షే
త్రాల్లో ఎన్నికలు జరుగుటలయందును, యెన్నికలను జను
ప్రముఖ జరుగుప్రార్థులు క్రిందిజిల్లాసంఘము మేనెల మొదటి
వారములో సమావేశము గావలసియున్నది. కాబట్టి రత్నగిరి
ఫిర్కాలో వారుకూడ, తమ ఫిర్కాలనుండి అయిదుగురు మే
సభ్యుల యెన్నుకొని, వారికేర్పడు మాకాంగ్రెసుయొక్క యీ
నెలలోగా ప. పింఛవలెను.

మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రి, కార్యదర్శి
పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడు ౧౨-౪-౨౩

ప్రతి సుల్తానుగారి ప్రకటనము

కొంజిపాడు గారిపై సేరాకోరియము

ఆంగోరా తీర్మానమును నిరాకరింపవలె ననుట
కయిలో ఏప్రిల్ 17:-యధ్యక్షులు ప్రవేశించుటకు తమ
కెంతమాత్రము ఇష్టము లేనదియు ఆటోలియా దురంతములకు
కేమోజుపాపాగారే కారకులని యు దీనివలన మిత్రము-తెలికి కొం
త స్మిర్కా పక్షస్వభావమునై తెల్ల-కట్ట నిముఖతగ్గటకు కారణ
మనియు ప్రారంభింపగా ముస్తాఫాపంచమునకు తెలియ
జేయుచున్నాడు. సెరినిమసంధి కాంయ సభ్యులయొక్క ౧౩
పించుడు. కాలిఫీటు ప్రతిష్ఠను నిలబెట్టి కాపాటుటకు రాత్తా
లికమున నింపాసమును త్యజించితిని గాని మోండు గాదనిరి.
మొకటాను అందరను ఆంగోరాతీర్మానములను నిరాకరింపవ
లెనని గోరిరి.

కోమాటుదురంతము

కామన్ను సభలో చర్చ

వింటర్నుగారి సమాధానము

లాడక్, ఏప్రిల్ 18:-ఎల్లిఫంతగిరిని సందర్శించుటకు
కుగు, ఆమెసంతుకుల ఆకురతను బా. ద్రోణుటకును క్రిందిగదన
లేక ప్రయత్నించుచున్నారమని వింటర్నుగారు కోమాటు
సమాచారమునుగూర్చి ప్రశ్నవేరమిడిరి.

ఈదుర. తమ జరిగియున్న ప్రార్థన (బ్రిటిషు శ్రీ) అన మూడ
భాగమువారంత జేయవలసిన ఏర్పాటులన్నియు జేసితిరామని
యమగి అట్టిప్రయత్నములు దిగ్విముగ జరిగినయు కాని అంత
సామర్థ్యమును ఆపాదించునాటిల్లనని తెల్పుటకు పిలువదనయు
అయిత్తుటికిని ఈ ఘోషములు జరిగినదానినిబట్టి తగినకాగిత
తీసికొనబడునని వింటర్నుగారుచెప్పి బదులిడెను. గరిహతుల
నందరకు నిమిషమై ప్రభుత్వమువారికి ఇష్టమొచ్చియు
జేమట కిట్టి సేకృత్యములందు అట్టి కారము లననియు ఇది ప్రమేణ
పూరింపబడుననియు ప్రయోగ్యుతక (వాయు) చెప్పిరి.

ఈవరంతము జరుగటకు గరిహదు సైనికబలమును క్రింద
మటయే కాణమునియు (బ్రిటిషు) వాడుకయమునకు తమ సైన్యమును
కర్ణాటకని కద ములు బయలుదేరుటచేతకు ఇంత నిశ్చయముగ
అల్లరులు జరిగినయు ఇదియే ప్రభుత్వమువారి కీవాటుల
నకుండుటకు తగిననిశ్చయి గలదనియు ప్రయోగ్యుతక (వాయు) చెప్పిరి.
ప్రార్థనకు ఇదియే ప్రభుత్వమువారు తమనిధానమున ఇంకొక
మాన ఆలోచించుట మంచిదనియు డెయిలీ టెలిగ్రాఫుచెప్పిరి
వారినుచున్నది.

నష్టపరిహారములు

జర్నీ గొంతుక నులుముట

కరాసులు విగించుట

బెన్సునిలేఖి దోలారానుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:-
కూలో ప్రెంచివారిబలము ప్రబలముగనున్నది. దురల క్రొత్త
గిరి జాగ్రత్తలను, ఆరక్క సభన్ను తెల్ల సేవనులను పరాములు
తమంతముజేసికొనిరి. బాన్సువాజా అనుకోద్యులతయేమిదని.
ఇటువంటి బాన్సుకోద్యుల జేసిరి. బాన్సుకోద్యుల బాన్సు
కరుమికినిరి.

కరానా మొత్తములో మాటికి 10 నూనె తమ కీములె
నని పరాములగార ఆది నిరాకరింపబడినది. ప్రాములు లేకుండ
నిష్పాదముగ జేయబడును. మ్యునిసిపాలు కార్యాలయములు
ఆరమించుకొనబడినవి.

ద్యూకగ్గు వగరము విూడ విధింపబడిన 75000000 మా
రుక్కుల అవరాధమును దిండవాధికారి కవ్వనకుటచే అతనిని
ఆరెముజేసిరి.

ఎయ్యూచేపలు ఎరిచెల్లునుండి రెయిల్వేపరికాంత్ర
కుటుంబములు వెళుగొట్టబడినది.

స్వామిలో ప్రెంచి తెల్లీయముల జేసిన తీర్మానములను
అనుచులో తెల్లీయములలో పరాసుయధ్య మంతిపట్టి
వచ్చున మంతి ప్రవేశించిరి.

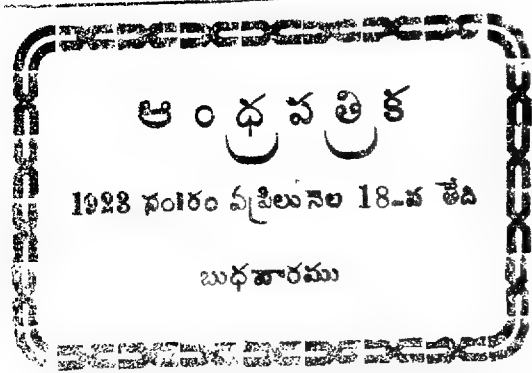
భారతదేశము- అకాంతి

ని ఎల్ల మాటలతో ముచ్చటించుచు దలాలూగారిల్లు
తెలియజేసిరి:- గాతజేతపు అకాంతినిగూర్చి అతియోక్తిగ
ఇచ్చుట దె. స్వామిగూర్చియు తెలియచున్నది. అది వాస్తవము
గాదు. ఇండియాలో సైనికస్వభావము అగ్నియటయే భారత
దేశములో అకాంతి లేవనకుట దృష్టాంతము. భారతప్రభుత్వపు
అధికారాన్ని బా బుడచెట్టుచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారి
మరల బుడచును లాభకరము. జేమగలరు 1924 లో భారత
దేశమొత్తము విశ్వములో నుండునను నమ్మకము గలదు.

అ. గోరా-చుల్తాను సాలసము

అసంధి వారిచట్టము

కాకస్తాటుచోపిసి డెయిలీమెయిలు విలేజుల టెల్లులే
యపుచున్నాడు:- ప్రతిభలు హెచ్చుచున్నాడు. మరల
మల్తానుపాలకులు కావలయుననుటకు ప్రోవాలు సెలబ్బుచు
దురుచట్టమును ఆమోదముబడయుటకు కేమలినునట్లును
వారు సాధించిరి. దీనివలన కేమలినునట్లుకే ఎన్నికలయందు జయ
ప్రగల్గినని నిశ్చయమైనది.

మనకర్తవ్యము

శ్రీ. వ్యవసాయాత్మిక బుద్ధి శేషా కరుణందన!

బహుశాఖా వ్యవసాయాత్మిక బుద్ధియో 2 వ్యవసాయాత్మిక

మహాభారతజాతి స్వరాజ్యసంకల్పమును జేసి స్వరాజ్యఫలమును బడయుటకు మహాదీక్షను బూసిన విధమును దేశ మనంతముఖములను బోధించుచున్నది. స్వరాజ్యమంత్రమును జాతిభేదము మతభేదము ప్రజాభేదములేకను సకలజనులును వారి సంకల్పబలమున కనురూపముగను జప భ్యాన మనసమును చేయుచున్నారు. మహాత్మాగమును జేసిన గాంధీ మహాత్ముడును, భయపడుచు నాలుగకాల నిచ్చిన కాంగ్రెసు సభ్యుడును స్వరాజ్యనుపాసమును జేయుచున్నారు. సహాయయోగమును బూనిన మంత్రులును అసహాయయోగము నవలంబించిన అసహాయయోగులును స్వరాజ్యప్రతిమును జేయుచున్నారు. బాహుబలము నారాధించెడి బలయోగులును ఆత్మబలము నారాధించెడి ధర్మయోగులును స్వరాజ్యరాధనమును జేయుచున్నారు. స్వరాజ్యరాధకులు స్వరాజ్యదేవతకు ప్రాణములను మానములను సంపదలను సమర్పించుచున్నారు. గోపాల్దాసు దేశాయి చిత్తరంజనదాసు మోతీలాలునెహ్రూ టంగుటూరి ప్రకాశము గారులు మొదలగు నాయకులు స్వరాజ్యదేవతకు వారి సాఖ్యమును సంపదలను భారపోసిరి. వేలకొలది పూజకులు స్వాతంత్ర్యమును సమర్పించిరి. ప్రజలు ఖద్దరుబట్టలను ధరించి దక్షిణలను సమర్పించిరి. దేశమునందంతటను ప్రజలు స్వరాజ్యభజనలను జేయుచు స్వరాజ్యదేవతను గొలిచిరి. కన్నలు గలవారీ స్వరాజ్యసంకల్పకలాపమును జూచుచున్నారు. చెవులుగలవారీ స్వరాజ్యమంత్రనాదమును వినుచున్నారు. బుద్ధిగలవారీ స్వరాజ్యశక్తిని భ్యానము చేయుచున్నారు. ప్రజాహృదయమునందు స్వరాజ్యసంస్కరణము గలిగినను మహాసంకల్పమున కనురూపమైన సాధనవిధానమును ప్రజలవలంబించుటకు బూనుకొనలేదని దేశపరిస్థితులు విశదము చేయుచున్నవి. సంకల్పఫలములు శిష్టార్థములవలె నవినాభావసంబంధమును గలిగియున్నవి. కొరికలు ప్రయత్నములముననే ఫలించుచుండును. కేవలము వాగ్వివాదముల వలనను ఫలముగావు. సంకల్పము ఫలరూపమును బొందుటకును అనుభవసిద్ధమగుటకును సాధనసామగ్రి గావలసియున్నది. భారతీయులు కిరి కోట్ల ప్రజలుండెడియును స్వరాజ్యప్రసాదమును బడయజాలకుండుటకు గారణము ప్రయత్నలోపము. ప్రజలు సంకల్పమున కనురూపమైన కర్మకలాపమును ననుష్ఠించిన గాని ఫలము గలుగదని నిత్యానుభవము విశదముచేయుచున్నది. ప్రజాహృదయమునందు సువ్యక్తమగుచున్న స్వరాజ్యసంకల్పము శాస్త్రావ్యాపారములందు ప్రత్యక్షమగుచున్నపుడు స్వరాజ్యప్రయోజనము సామాన్యులకు సయితమునుభవమునకు రాగలదు. స్వరాజ్యప్రయోజనములు సామాన్యులకు సయితమునుభవమునకు వచ్చునగు విజయవాడ విజానమును కాంగ్రెసుసంఘము

నిర్ణయించినది. ఆ విధాన విజయము దేశమున కనుభవైకవేద్యముగ నున్నది. విజయవాడ విధానమున గయా కాంగ్రెసు తిరిగి ప్రతిపాదించినది. ఆ ప్రతిపాదనమును ప్రజలు నిర్వహించునపుడు స్వరాజ్య మనంత స్వరూపములను ప్రజలకు ప్రత్యక్షముగ గోచరమగును.

స్వరాజ్య స్వరూపము ప్రత్యక్ష మగుటకు దేశమునందంతటను కాంగ్రెసు సంఘములు స్థాపితము గావలసి యున్నవి. దేశమునందంతటను కాంగ్రెసు సంఘములు శరవరంపరలుగ బయలుదేరునపుడు నిర్మాణకార్యక్రమము సులభసాధ్యమైన స్వరాజ్యరథ మతివేగమునను గమ్యస్థానమును చేరగలదు. గత సంవత్సరమునందు గలిగిన నిరుత్సాహము నకు కాంగ్రెసు సంఘముల దౌర్బల్యమే మూలవీజము. మొదటి ఏటను దేశమునందంతటను పేనవేలు కాంగ్రెసు సంఘములు స్థాపితములై స్వరాజ్యశక్తి ప్రజలకును సభికారులకును మనోగతంబైనది. అధికారహృదయమునందు కంపము గలిగినది. నిరంకుశవర్గము వారి యధికార సంతృప్తి మానకు మాయోపాయములను బన్నినది. ప్రజలు నిర్బంధముల పాలనను సభికార దౌర్బల్యమును గనుగొనిరి. దండనములు నిర్బంధములు భయభ్రాంతులను గలుగజేయుటకు బడు లాత్మవిశ్వాసమును వృద్ధిచేసెనది. కారాగృహములు స్వర్ణవాసములైనవి. నిర్బంధితులు పూజాపాత్రులైరి. భారతప్రజాశక్తిని బంధించిన మాయపాశముల నిజస్వభావము ప్రజలకు గ్రాహ్యమైనది. బయభ్రాంతుల సంహారము ధర్మపదమైన స్వరాజ్యప్రతిష్ఠాపనమును జేసెనది అగ్నిపరీక్ష ననుభవించిన దేశభక్తులు భావదాస్యమును నిర్జించి స్వరాజ్యసామ్రాజ్య సాఖ్యము ననుభవించుచున్నారు. దేశభక్తులత్యాగము కార్యోత్సాహము ధర్మనిరీక్షణము ధర్మసంకల్పవిజయమును ప్రతిష్ఠించినవి వ్యవసాయపరాయణుల కీధర్మసంకల్ప విజయము వారి దుఃఖానుభవమువలనను సాధ్యమైనను కేవలవాదపరాయణుల కీసంకల్పానుభవ మసాధ్యమై సిద్ధాంతరాధారములు బయలుదేరి సంశయములు వెడలినవి. అగ్నిపరీక్షకు దాళినవారల నీ సందియములు బాధించుటలేదు. కార్యరంగమునందు నిరంతరమును మునిగితేలిడి వారలకు వాద ప్రతివాదములను జేయుట కివకాశములుండజాలవు. ప్రజలను కార్యరంగమునందునిలుపుటక గాంధీమహాత్ముడు రాటము, ఖద్దరు, సంఘములు, సభ్యులు, స్వరాజ్యనిధి, ఐకమత్యము, సేవకులు, గావలయునని కలిపించెను. గాంధీ మహాత్ముని సంకల్పమునె యనుష్ఠించుటకు గయా కాంగ్రెసు తీర్మాన మారదేశించినది. ఆయాదేశమును ననుష్ఠించుట సులభసాధ్యమైనను ప్రజలు తిగిన యుత్సాహమును జూపుటలేదని దేశపరిస్థితులు వెల్లడిచేయుచున్నవి. ఆంధ్రులు రెండు కోట్లమంది గలరు. ఆంధ్రదేశమునందు 20,000 గ్రామములు గలవు. గ్రామమునకు పదిరూప్యములు ఘంతున నిచ్చినను సులభముగ రెండులక్షల రూప్యములు చేరగలవు. ఏ స్వల్పసంఖ్యాకులు తిగినను శాంతిపై నికులు లభింపగలరు. ప్రజలయందొంకిన స్వరాజ్యదీక్షయందు స్థిరసంకల్పము గలుగకుండుటకు శాస్త్రులు నాయకులు. ఏ గ్రామమునకు బోయినను ప్రజలు పరమోత్సాహముతో స్వరాజ్యనిధికి కానుకలను సమర్పించుచు స్వరాజ్యభిలాషను విశదము చేయుచున్నారు. గత సంవత్సరమునందు బొత్తుగ స్వరాజ్యప్రచారము జరుగని గ్రామములు గలవు. ఆ గ్రామములందు సయితము ప్రజలు తిలకుస్వరాజ్యనిధికి కానుకలను చెల్లించుట

కాసక్తిని జూపుచున్నారు. ఆయాసక్తిని సఫలము చేయుటకు దేశమునందంతటను మహాప్రచారము జరుగవలసియున్నది. ఆ ప్రచార మీమాసమునందు శేషించిన రెండుచారములందు సాధ్యముగాదు. భారతనాయకుల సంచారముగాని ఆంధ్రనాయకుల సంచారముగాని ఏప్రిలు మాసాలమున కొకవంతయినను పూర్తిగాజాలదని గతించిన మాసానుభవము విశదముచేయుచున్నది. ఇంతవరకును జరిగిన సంచారమైనను నామమాత్రముగ నేపట్టణములలో వ్యాపించినది. దేశవ్యాప్తమైన పట్టణములందును గ్రామసీమలందును మహాప్రచారము జరుగవలసిన యవసరమును దాని ప్రయోజనమును నీ మూడేండ్ల యనభవమును విశదము చేసినది. గ్రామసీమలందు మహాప్రచారము జరుగునపుడు ప్రజలు వ్యవసాయ పరాయణులై స్వరాజ్యప్రతిష్ఠాపనమునకు దోడ్పడగల విధమును సంచారము విశదముచేసినది. భావదాస్యమును నిర్బంధముల భయమును సంకల్పగౌరవమును గ్రహించిన నాయకులబోధలు ప్రజలను వ్యవసాయపరాయణులను జేయుటకు వినియోగపడుచున్న విధమును ప్రజాహృదయము విశదముచేయుచున్నది. భయనిర్బంధముల వలన నైనను నిరంకుశాధికారులను సన్మానింపని ప్రజలు గాంధీమహాత్ముని పేరు నాయకులను సత్కరించి గౌరవించుచున్నారు. ప్రజలను స్వరాజ్యసంపాదమునందు వ్యవసాయపరాయణులను జేయుటకు ప్రయోగయందు నిర్ణయించిన గడువును పెంచుట యవసరంబగుచున్నది. గడువును పెంచినను పెంచకపోయినను నాయకులును ప్రజలును తిలకుస్వరాజ్యనిధిని పూర్తి చేయుటకును వాలంటియరులను చేర్చుటకును యావచ్చు క్రిని వినియోగించి స్వరాజ్య విజయమును బడయుదురు గార!

శాసనోల్లంఘనము

బోచిమండలసభ మహాదేవ దేశాయి గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. ఏప్రిలు 30-వ తేదికి పిమ్మట, వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనము నారంభింపవలయునని, ఈ సభవారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. ఈ సంగతి గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారికి తెలియజేయబడును. గుజరాతు కాంగ్రెసు కమిటీవారు, 22 వ తేదిన గూడెదరు. అక్కడివిషయము నాలోచించెదరని తలచెదము. శాసనోల్లంఘనమును త్వరలో ప్రారంభింపవలయునను కోర్కె దేశమున బలమగుచున్నది. అధికారు లీకోర్కెను బలపరుచుటకు తోడ్పడుచున్నారు. నాగపురమునందును, జబ్బులుపురమునందును పీరు జాతీయపతాకముపై దాడివెడలి శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగుటకు ప్రజలను ప్రేరేపించుచున్నారు. శాసనోల్లంఘనము అనుకొననిమార్గముల బయల్పెడలుచున్నది. జబ్బులుపురమునందు తపస్వి సుందరలాల్ గారిపై రిమాఫముల శిక్షవిధింపబడెను. పీరు గావించిన హెచ్చరిక దేశము గానేదని, విచారణసమయమున మేజిస్ట్రేటుగారే పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరుగారితో బలికొందుండిరి. జాతీయపతాకము శాంతిని బోధించునపుడు, అది ఎటుల నేరమగునని, మేజిస్ట్రేటుగారడుగ, ఏబదివేలమంది నది పురిగొల్పుచున్నదని, పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరుగాడు నుడిచిరి. దౌర్జన్యమునకుగాక, త్యాగమున కది పురిగొల్పుచున్నదని, మేజిస్ట్రేటుగారు సూచించిరి. ధనమును వాలంటీరులను కోరుట నేరము గానేరదని, మేజిస్ట్రేటుగారే దెలుపవలసి వచ్చెను. కాని, అధికారవర్గముక్రింద

బనిచేయునపుడు, మేజిస్ట్రేట్లుగారు కొంతవరకు వాణిజ్యకూలముగ తీర్పునిచ్చుట సహజము. మధ్య రాష్ట్రములందు సుందరలాల్ గారు ప్రజల మన్నన కొరతయు పాటించియు, వారి సుఖము, స్వార్థ త్యాగము, దేశ సేవ, కడుప్రశంసాపాత్రములు. సుందరలాల్ గారు జయిలుకుబోవుచు, ధనమును మనుష్యులను పుష్కలముగ సమకూర్చుడని ప్రజలకు సందేహ మొసగిరి. ఈసందేహమును ప్రజలు నిర్వహించెదరని తలచెదము. జన్మస్వాతంత్ర్యము లకు భంగము కలుగుచున్నపుడు, ప్రజలకు శాసనోల్లంఘనముదప్ప వేరుమార్గములేదు. కాని ఇందుకొరకు, తగిన నిగ్రహమును ప్రజలలవరుచు కొనవలెను. కాంగ్రెసుకోరిన ధనమును, వాలంటీరులను, సమకూర్చవలయును. నిర్మాణ కార్యక్రమమును దీక్షతో కొనసాగించవలయును. జాత్యైక్యతను బలపరుచుటకు బూనుకొనవలయును. అహింసావ్రతమును నిష్కర్షగ కొనసాగించవలయును. దేశపరిస్థితు లాశ కెడమిచ్చుచున్నవి. విదేశములందును, భారతీయులు శాసనోల్లంఘనము నవలంబించవలసి వచ్చుచున్నది టాంగనయికాలో పరిస్థితులు సందిగ్ధముగ నున్నవి. క్రొత్తలై సెన్సు లేకుండ వర్తకము జేసినందులకు, భారతీయ వర్తకులకు 2 సవరణల జరిమానాను, దాని నీయకున్న పదిరోజుల ఖయిదును విధించిరి. ఖయిదు నడుపుచుటకే వర్తకు లంగీకరించిరి. ఇట్టిస్థితిలో, భారతీయులు దేశమునందును, వెలుపలను ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొని, ఎట్టికష్టముల నయినను భరించుటకు సంసిద్ధులయినపుడు, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగక తప్పదు.

అపటము, ఈవటము

బ్రిటిషు బడ్జెటునకును, హిందూ దేశపుబడ్జెటునకును గల తారతమ్యము నిండుక పరికింపవచ్చును. హిందూదేశమునందు వరుసగా ధన నష్టము సంభవించుచున్నది. క్రొత్తపన్నులు విధింపబడుచున్నవి. కేంద్రప్రభుత్వమునకును, రాష్ట్రములకును రాబడిని మించిన ఖర్చు గనపించుచున్నది. ప్రజలలో నిండువలన యసంతృప్తి మిక్కుటముగ చున్నది. ఇంగ్లండులో నటులగాదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమునందు ఆర్థిక మౌలికము బాగుబడుచున్నది. మొన్నటిదినము కామన్వెల్త్ లో బడ్జెటును గూర్చి కావించిన ప్రతిపాదనము జూచిన, మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ గనపించుకొనవచ్చును. బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు గతవర్సము 101,000,000 సవరణలు నిలువ ఏర్పడెను. ఈ వర్సమున, 36,000,000 సవరణలు నిలువయుండునని, బాల్కువినుగారు అంచనావైచిరి. అందుచే, కొన్ని ఖర్చుల నింకను తగ్గించుటకు వీరు నిశ్చయించిరి. పోస్టేజీ, టెలిఫోన్ రేట్లు, బీరుడ్యూటీ, మొదలగు కొన్ని పన్నులు తగ్గించబడును. రాబడి పన్ను సవరణలో 6 పెన్నీలువంతున తగ్గింపబడును. కార్పొరేషనుపన్ను సగమువరకు తగ్గింపబడును. బడ్జెటు సంవత్సరమంతమగునప్పటికి 47,000,000 సవరణలు రాబడి నిచ్చుడి పన్నులు తగ్గిపోవును. లేరునాయకులగు రాష్ట్రమార్కెట్ నాల్డుగారుగూడ బాల్కువినుగారి సభినందించిరి. ఇక్కడ బ్లాక్లుగారేమి జేయుచున్నారు? ఖర్చును తగ్గింపక, ఇతివరకున్న పన్నులు చాలక ప్రజలందరకును కంటకముగనున్న ఉప్పుపన్నును విధించి, దేశమునంతను ఉద్రేకపూరితము గావించుచున్నారు. ప్రజల యసమృతి యనిన వీరికి లక్ష్యములేదు. తామే భర్తృజాలమును యహంభావము మొకు. ఇంగ్లండు పరిస్థితులకును హిందూదేశ పరిస్థితులకును గల

వ్యత్యాసమునకు కారణమేమి? ఒకదేశమున స్వేచ్ఛ పాలనము గలదు. వేరొక దేశము పరాధీనతలో ముగిసియున్నది.

దేశనాయకులపర్యటనము మారుట

పంజాబులోగూడిన ముఖ్యనాయకులు కోరుటచే, రాజగోపాలాచార్యులుగారు పూనానుండి పంజాబునకు బోవలసివచ్చెను. అందువలన, నాయకుల కర్నాట, కేరళ, తమిళ, ఆంధ్ర, ఉత్తర రాష్ట్ర పర్యటనము ప్రస్తుత ముగియెను. అలహాబాదులో 20, 21 తేదీలలో వర్కింగుకమిటీ సభను జరుపుటకు, దాను నైహావప్రభృతులు కోరిరి. పంజాబునీతినిగూర్చి విచారించుటకును, ఉభయపక్షములును కలిసి పనిచేయదగిన విషయముగూర్చి యోచించుటకును, ఈసభను కూర్చవలయునని వీరి యుద్దేశము. కాని, ముప్పదియవ తేదిలోగ నభను కూర్చుచో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న కాంగ్రెసు వనుల క్లింధి గలుగుననియు, రాజగోపాలాచార్యులుగారును దాను ప్రభృతులును గలిసి యోచించి అవసరముగ చర్యలను దీసికొనవలయు ననియు, అందుకు వీలు లేనియెడల మాత్రము కమిటీసభను కూర్చునననియు, పూనాలోజరిగిన వర్కింగు కమిటీవారు తీర్మానించిరి. ముప్పదియవతేదితో ఉభయపక్షములును వేరుగాక, కాంగ్రెసు కార్యములను కలిసి నిర్వహించుట కనుకూలముగ మార్గమేర్పడు గాక!

లాసానీ సమావేశము

లాసానీ నగరమున మరల తుర్కీ సమస్య కరిష్కారము నిమిత్తము, మిత్రమండలి సభగూడును. ఈ మారయినను, ఇంగ్లండు ప్రాస్తుదేశములు తురుష్కల న్యాయముగ కోర్కెల సంగీకరించునో లేదో చెలిమిడు. సభలో కా ల యా ప శ జేయుటవలన లాభముండదు. మహమ్మదీయ ప్రపంచమున జరించిన అశాంతిని బోద్వోలుటకు ఇక నయినను గట్టిగ బూనుకొనని యెడల, ఆసియా యూరపుఖండమునకు గల ఎవబాటు విస్తరించు ననుటకు ఫండియము లేదు. వెనుకటి సమావేశములకు రుమ్మాను ఆహ్వానించిరి. రుమ్మాతో వైతము సమాధానము గురురనిది, డార్జిలెన్సు వ్యవహారమును పరిష్కరింప వీలుండదు. ఈమారు జరిగడి సభకు, రుమ్మాను అసలే ఆహ్వానింపలేదని, కామన్వెల్త్ లో దెలుచబడెను. కారణమేమియో తెలియదు. రుమ్మాలో జరుగుచున్న ఆంతరంగిక వ్యవహారముల నిందు కొక కారణముగ చేర్కొనుట యసభ్యముగ నుండును. ఈ మారయినను, మరల పోరాటముల కెడ మియని ఫంధి జరుగుట ముఖ్యము. కాని ప్రస్తుత సందర్భము లిందు కనుకూలించవని తోచవు.

శంకరులాల్ బ్యాంకరుగారు

గాంధీమహాత్మునితో కలిసి శిక్షింపబడిన శంకరులాల్ బ్యాంకరుగారిని నిన్నటిదినము యర్రవాడా యోసాలనుండి విడిచిపెట్టిరి. వీరికి ఒకసంవత్సరము ఖయిదును, వేయిరూపాయల జరిమానాను విధించిరి. గతమాసము 18-వ తేదిననే వీరిని విడుదల చేయవలసియుండినను జరిమానాను చెల్లించనందున ఇంత కాలము ఖయిదునం దుంచిరి. జరిమానాక్రింద వీరి మోటారుబండిని జప్తుజేసిరి. పదివేలరూపాయల బండి రెండువేల కమ్ముకుబోయెను. జరిమానాను ఈతిరున వసూలుజేయుటచే, వీరి నిపుడు విడిచిపెట్టిరి. బ్యాంకరుగారు, మహాత్ముని ముఖ్యానుచరులతో నొకరు. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి వీరు విశేష

ధనము నొసగిరి. ప్రస్తుత సందిగ్ధ సమయమున వీరు నిష్పంధవిముక్తులగుట, దేశపురోభివృద్ధికి యనుకూల మనుటకు సందియము లేదు. శంకరులాల్ బ్యాంకరువంటి స్థిరచిత్తులును, దృఢవ్రతులును, విశ్వాస పూరితులును, కార్యకూరులును, దేశము నీ సమయమున నడువవలసి యున్నారు. బ్యాంకరుగారి దేశ సేవ గుజరాతున కెంతయు లాభించునని నమ్మదము.

ఉప్పుపన్ను ఫలితము

ఉప్పుపన్ను దేశములో నపుడే కలవరమునకు కారణమయ్యెను. బెంగాలులో నొక గ్రామమునందు ఉప్పును తయారుజేయుటకు ప్రజలు కొందరు బ్రయత్నింపగ, బ్యారిసాలు పాల్కు ఇన్స్పెక్టరుగారు కొంతమందితోగలిసి వారిని అరెస్టుజేయుటకు వెడలిరి. ఉప్పును తయారుజేయు యంత్రములను పట్టుకొని మరియొక గ్రామమునకు దెచ్చిరి. అక్కడ అల్లరిజరిగెననియు, ముగ్గురు మనుష్యులు పోలిసు వారి తుపాకీ ప్రేటులకు బలియైరనియు, ముగ్గురు చనిపోయిరనియు, ఇన్స్పెక్టరుగారికిని వారిమనుష్యులకును దెబ్బలు తగ్గిరనియు, అసోసియేటును ప్రెస్సు వార్త వెలుపుచున్నది. ఇట్టియల్లరి జరిగినందుల కెంతయు చింతించెదము. కాని, ప్రస్తుత దుస్థితికి రీడింగుప్రభువుగారును, బ్యాక్టుగారును ముఖ్య బాధ్యులు. ఉప్పుపన్నువలన నెట్టియనరములు వాటిల్లునో వారు గ్రహించరయిరి. ఎవరెంతజెప్పినను, వారి హితమును పాటించరయిరి.

దలాలిగారి దురూహ

దలాలి అను, పార్శ్వప్రమాలును ఇంగ్లండులో ఇండియా హైకమిషనరుగ నియమింపబడెను. వీరు లండనులో రూటరు ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, హిందూదేశములో అశాంతి క్రబలముగ నున్నటుల తలచుటలేవనియు, దేశపరిస్థితులు మిగులసంతృప్తికరముగ నున్నవనియు చెలిపిరట. వీరిని హైకమిషనరుగ నియమించుటతో, హిందూదేశములో అశాంతి మటుమాయమయ్యెను గాబోలు! భారతీయుల కున్నతోద్యోగముల నిచ్చినంతమాత్రమున దేశపురోభివృద్ధి కెట్టి లాభము గలుగ లేదని, ఇంతకుమున్ను విశేషమయ్యెను. ఇందులకు దలాలిగారి చర్య మరియొక నిదర్శనము.

స్థానిక వార్తలు

భారతీ శాసనసభ:— భారతీ ప్రాక్షాప్త కావ్య సభకు మద్రాస్ పట్టణము తిరువుర అధ్యక్షి నిలిచెదనని తానె. శతకోట మువల్యూరుగారు పాలిసికర్ తెల్పుచున్నాడు.

మరల భారతీకావ్యసభయందు మద్రాసు పట్టణ ప్రజామ్యుటీయేతర నియోజకస్థానమునకు అధ్యక్షి నిలిచెదనని. రంగారావిగారు తెల్పుచున్నాడు.

క్రొత్త వైస్ ఛాన్సలరు:— విశ్వవిద్యాలయ విజ్ఞాపకమునండి ప్రాన్సిసు ద్యూప్యెగారు నూతనము ప్రతిష్ఠింపబడిన విశ్వవిద్యాలయమునకు వైస్ ఛాన్సలరుగ నియమింపబడిరని తెలియచున్నది.

మదరాసు సంక్షిప్త విలేజుకుల సంఘము:— ఈసంఘమువారి 29 వ వార్షిక కౌన్సిల సందర్భమున 1928 మ. కాలము ఏప్రిలు 30 వ తేది సాక్షుకాలము 5-45 గంటలలో శ్రీయత వి. వి. శ్రీనివాసయ్యగారు వి. ఏ. వి. ఎ.కె. యధుని కాలమున సురక్షింపబడినవిధమున గూర్చి ఆలోచనలు మోహూహుహునం దువ్యవహరించుట. గ. వ్యా. ఎ. కె. తేజాగుగారు అగ్రాసభాధ్యక్షులు నియమింపబడు.

శ్రీ కన్యాశ్రమస్వామి దేవస్థాన ఉత్సవములు:—ఈ ఉత్సవములు ఏప్రిల్ 21 వ తేదీ ప్రారంభమై 11రోజులు జరుగును. 27 వ తేదీని రథోత్సవము జరుగును.

మద్రాసు శాశనసభ ఎన్నికలు :—మద్రాసు శాసనసభలో విశ్వవిద్యాలయస్థానమునకు డి.వి. కిరణాచార్యులు గారు, డి. పి. వి. శర్మ, అధ్యక్షునిగా ఎంపికయి వారిని సుండి ప్రార్థనాచార్యులు.

శ్రీపుష్పగిరి పీఠాధిపతులగు శ్రీశ్రీశ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య స్వామివారు
తిరునెల్వేలికి తిరుపాఠము నిర్వహింపబడినది.
ఏప్రిల్ 17 న తేదీన చాంతివాటిపాఠశాలలో శ్రీ స్వామివారు, జగద్గురువారో ఎన్నిమిది తుపాతము శ్రవణార్థముగా విరాళముగా జరిగింది. మహాధిపతులు శ్రవణము ఉత్సవమునకు సామవతులు కేరలము కుళహాక కము. (డా. వెం. నాగభూషణం)

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల పరీక్షా ఫలితములు
ఆయుర్వేదభూషణ డిగ్రీ (సంస్కృతము)
1. తరగతి:—పి. వి. శర్మ, యం. వి. శాస్త్రి.
2. తరగతి:—జి. సుందరేశ్వర, పి. శ్రీనివాసాచారి, పి. హెచ్. కేమలాద్రి, వి. నారాయణరావు.
3. తరగతి:—కే. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి.
భిక్షగర్హ డిగ్రీ
1. తరగతి:—వి. కంఠేశ్వరశాస్త్రి (తెలుగు) పి. కనకశర్మ (తమిళము).
2. తరగతి:—యం. నాగలింగం (తమిళము) యం. నాగభూషణశాస్త్రి (తెలుగు).
3. తరగతి:—ఆర్. పి. శారదామయ్య (తెలుగు).

శ్రీ శంకరజయంతి మహోత్సవము

ఉత్సవానములు - కాలక్షేపము
ఏప్రిల్ 17 న తేదీ మొదలు 21 వ తేదీవరకు వివిధవిధములతో జరుగెత్తవలయును. ప్రతిరోజు ప్రాతః కాలమున అభిషేకము, అర్చన, దీపారాధన, వేదపారాయణ ప్రాశస్త్యము సంకల్పము జరుగును. 21 వ తేదీరాత్రి శ్రీ శంకరాచార్యులవారి విగ్రహము ఆలంకరింపబడి విశేషదక్షిణము గానింపబడును. ప్రతిరోజు సాయంత్రము ఈ గ్రంథిని కలయిచెట్టి దీధిలో 119 వ సంవత్సరము గృహమున ఉత్సాహములు జరుగును. 18-4-28 నాల్గవ ప్రహస్తి సోమవేళకర్మగారు వ శాసనసభకు; 19-4-28 బ్రహ్మశ్రీ కడపంతుడి సత్యేశ్వరశాస్త్రి గారు మున్సిపాలిటీ; 20-4-28 తేదీ బ్రహ్మశ్రీ మన్నార నుడిగోవింద శాస్త్రిగారు కాశ్మీరమునకు; 21-4-28 తేదీ బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణం అచార్యుల శాస్త్రిగారు శంకరజయంతి. **కాలక్షేపము:**—20 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ శంకరరామ శాస్త్రిగారు గుర్జరవాణియనున నూర్పు కాలక్షేపము చేసెను.
శ్రీశంకరజయంతి మహోత్సవము
శ్రీశంకరజయంతిని ఆనందించి, చెన్నపురి ఆయుర్వేదాశ్రమమునందు స్థాపించబడియుండు, ప్రగ్రెస్సివ్ (Progressive) యూనియన్ భవనమున రాత్రిపు ఆదివాణమునకు ప్రాతఃకాలము 7 గంటలకు శ్రీ శంకరాచార్యులవారి జన్మమును గురించియు, వారు చెప్పిన ఆధారమును, శాస్త్రోక్తములగు విషయములను గురించియు, బ్రహ్మశ్రీ నాగభూషణం, అచార్యులు కాశ్మీరమునకు వెళ్లిన సందర్భమును గుర్తుచేయును.

బొగ్గుగ ని ప్రమాదము
చింతలపాటి బొగ్గుగారు రావూరి బొగ్గుగారులతో పోటీపడి, 18 రోజులపాటును బొగ్గుగారులను సమీక్షించుచు నున్న సరి కొలి విజయవంతమైనది. అందువలన 14 గుర్రులు గానుములుకలిగెను.

న్యాయస్థానవార్తలు

ఎన్యూరు పోలీసుకోర్టు
(యల్. ఎ. కామయ్యగారి యెదుట)
ఏప్రిల్ 17
మాయకంపెనీ

తంజావూరు వాస్తవ్యులు శ్రీ. సాంబమూర్తి అయ్యగారు నరసావేలయ్యగారు గారు యొక్కయు, మరొకరియొక్కయు కుమారుల కి. ఇ. డి. సబ్బయ్యగారు జి. ఆర్. దేవరాజు అయ్యగారు, పి. శాంతిబాబుగారు వాస్తవ్యులు పి. రమణరావు, పి. లక్ష్మీనారాయణగారు వై. శ్రీనివాసరావు 11 వేల రూపాయలకు మోసముచేసినట్లు కంపెనీయందు తెలిసింది.

వారిపై మోసపడిన కేసులు క్షుద్రముగ నిర్ణయించుకొనినట్లును నయినక సుదేశ్ లో కంపెనీ, నున్న అంతు కంపెనీ, వేదవ్యాస కంపెనీ మ్యాజిస్ట్రేట్ యొక్క యుద్ధమును కంపెనీ, అంధ్రప్రదేశ్ లోను మరొకరియొక్కయు కంపెనీ కంపెనీ కంపెనీ 1922 నవంబరు 1928 మార్చివరకు ప్రకటించియుండిరి. మద్రాసులోని బ్రాంచి అధికారులలో హెడ్ క్వార్టర్స్ లోని రాజుల వ్యాపారమునకును చెల్లించిన దని చెప్పిరి. ఈ కంపెనీ నిజమైనదిగానోలేదో నమ్మి చాలమంది సజ్జా తప్పిలకుదరఖాస్తు చేసి కొని 25 తుపాతులు కొన్నం అర్జియ్యవలసి, దీక్షాజిటును కట్టిరి. ఈ అర్జియ్యకున పి. కె. వారి కంపెనీ ప్రామిస్సును కంపెనీ 300 తుపాతులు దీక్షాజిటును కట్టినవారికి కొన్నిమాదిరియనంది యెడో వ్యాపారము చేయుచున్నారని అనుకోవలయుననిరి. వ్యాపారములో సరికలేకపోవుటచే ఏకైకము ముద్దాయాలను (వాసిరి) వారిపై కొందరు మోసకరేపిలు చేసి, యా దీక్షాజిటులను అర్జియ్యవలసి తిరిగిపిట్టలు చెప్పలను బంపిశాని అని చెప్పి పోయెను. మొన్న మార్చివెలలో ఈకంపెనీ విషయము తెలుసికొనుటకు చాలమంది ఈ పట్టణమునకు వచ్చి ముద్దాయాలను దీక్షాజిట్టి యను నికొరిరి. వచ్చినవారిందరిని ముద్దాయాలు ఏదో విధముగా ప్రత్యక్షమిచ్చి తలాయించుచుండిరి. పిదప వారు ఒకరికంటె ఒకరు మద్రాసునుండి అవ్యవస్థలను అభివృద్ధి చెల్లించుచుండిరి. ప్రాంతీయములను యింతకంటెయులకు తెలిసినయు మోసకరేపిడిగా గుర్తుచేసిన తెలిసిరి.

ఈవిషయము గురించి పోలీసులకు తెలుపబడెను. సబ్ జ్యుడ్జులకు లెక్కా విచారణచేయగా ముద్దాయాలు అనకాల్లిలో నున్నారని తెలిసెను. అంతట సబ్ జ్యుడ్జులవారిని తెలుపింది. విచారణచేయగా యామ. ముద్దాయాలు మన్నడిలో రామస్వామివారయ్య అనువానికట్ట ఏదో రాజులుగాని, అలిఖున వస్తువులను యెట్లట్ల పంపుచున్నట్లు తెలిసెను.

కేసునివారణ మే 4 వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను.
16వ తేదీ మధ్యాహ్నము లెంజులూకు సందలి నైపును ఎల్లెక్ట్రీక్ సీతమనందో అగ్నిప్రమాదము జరిగెను. ప్రాస్తిను జోసపుగారికి బలమగు గాయములు కలిగెను. ఏడు ఆపాయకరమగుదలయు నున్నాడు.

నోటీసు
గుంటూరు ప్రిన్సిపల్ డి|| ము||
కోర్టు లో
S. C. 57/1923
వాణి—చాపరాల నూరయ్య.
ఏప్రిల్
ప్రతివాది:—గారి చి. శాశ్వత.
యా దావాలో వాది ప్రతివాదియొద్దకు 68 7.6 మొత్తమునకు దావా చేసెవాడు. ప్రతివాది చాపరాల వాదించుటకు 7.6-28 తేదీ వాయిదావేయబడి వున్నది. సదన తేదీన 11 గంటలకు ప్రతివాది స్వయముగాగాని ప్రిన్సిపల్ వ్యవహారి చాపరాలయ దావాను Contest చేయని యెడల ప్రతివాది యొద్దకు ఉన్న పొట్టి డిగ్రీ చేయబడును.
16-4-28 } యంతవల్లి కనకదుర్గయ్య,
గుంటూరు. } నాదికరత్న ప్రిన్సిపల్.

మద్రాసు కార్పొరేషన్

వస్తుల తగ్గించుట
ఇప్పటికి వివిధ మార్పుల చేయుట నిర్ణయించుకొను రివ్యూకు వనములందు సబ్. పి. ర్యాం రామి పెట్టిగారి అభ్యుత్తరము కార్పొరేషన్ అంధ్రసభ జరిగెను. ప్రావీణ్ బాబుగారు నూటికి 12 శాతములనుగూర్చిన శీర్షికమున వర్ణించుటచే యీసభ సమావేశమయి యున్నది. కార్పొరేషన్ సభకు వచ్చిరి.

ప్రావీణ్ బాబు తగ్గించుట
అభ్యుత్తరము సభాసమావేశమునగూర్చి దేవ్. పిదప రావు నామదూర డి. నరదరాజులనాయకుగా రీ. కి. శిశిరమ్మ నువహించిరి:—

“బడ్జెటు అంచనాల ప్రకారము 1923-24 సంవత్సరమునకు కి. లక్షలు మిగులును. కలెండరు ప్రకారము, 1923-24 లో ప్రావీణ్ బాబు నూటికి 12 శాతములనుగూర్చిన శీర్షికమున వర్ణించుటచే యీసభ సమావేశమయి యున్నది.”

ఈశీర్షిక నువహించుచు వాడు చెప్పిరి:—1928-24 బడ్జెటు అంచనాల ప్రకారము సంవత్సరమునకు 2,88,080 రూపాయలు మిగులునని వర్ణించుటచే బడ్జెటు ప్రకారము 15,000 రూపాయల మెక్కువచేయబడెను. బడ్జెటు అంచనాల ప్రకారము 1923-24 లో ప్రకారము సంవత్సరమునకు 8,18,000 రూపాయలు మిగులునని చెప్పబడెను. ఇందులకు వాణి ముగ్గురము ప్రభుత్వమువారు కి. లక్షలు మిగులునని చెప్పబడెను. కార్పొరేషన్ ఇంకను విస్తారమునై కన్నువేసి ఆదాయము పెక్కువచేయ నుద్దేశించుచున్నది. దేబ్బు ఎక్కువ మిగులుగానే కార్పొరేషన్ వారు ఏదో విధముగా దేబ్బో ఒకటిగానే ఖర్చుచెట్టి నుద్దేశించుట. ఇట్లు చెప్పు మిగిలియుండుట, అధికముగా వందించిగాదు. అందెబ్బు మిగిలియుండుట చేకనే మద్రాసు ప్రభుత్వమునై 8 శాతము ముగ్గురమును పడెను. పరిపాలన కార్యక్రమమునకు పెక్కువ వస్తులు చేయబడుట, వస్తులు చేయుటలో ముఖ్యముగా వివిధవిధములను చేయుట ఈభర్తయు ఇంకాండు చేయుచున్నదిగా కార్పొరేషన్ చట్టములలో గాననగును. ఈ ప్రకారముచేసిన మద్రాసు వస్తులెల్లించువారల భారము కన్నవలయును. ప్రావీణ్ బాబు తగ్గించుటకు కార్పొరేషన్ ను 88 వేల ఆదాయము కలిగెను. అప్పటికిని సంవత్సరమునకు 2 శాతము మిగులును. ఈవర్షసంవత్సరములలో ప్రావీణ్ బాబు తగ్గించుట ప్రతివత్సరమున 1 శాతము మిగులుచుండెను. ఈ సంవత్సరము ఆ ఆదాయ మెక్కువగానున్నట్టికిని తగ్గించు నూటికి 18 వచ్చినకు వ్యయము చేయి యె తగ్గించుట వరిపాలనము చేయవచ్చును. కావున మద్రాసు కేటు చేయబడుట ఈ సంవత్సరము నూటికి 12 శాతము ప్రావీణ్ బాబు తగ్గించి లాభముచేయవలయును. ఈ కేటును మరల మనకనసరమైన సురక్షము మార్చవచ్చును. ఏదైన ముఖ్యమగు విషయ, ముఖ్యమైన సామర్థ్యము చేయుటగాని వ్యవహారము విశ్వప్రాథమిక విద్య ప్రవేశపెట్టెగాని ముఖ్యమైనవి యెన్నువదెబ్బును తీసికొనవచ్చును. వారిముట్టును తెగదీయరు. అట్టిప) వస్తులెల్లించు రేటుచే ముగ్గురము తగ్గించుట యుక్తము. కావున వారలవత్తమున ఈ 12 వత్సరముల తగ్గించుని కొరకు సభ్యులందరు కంగీకరించెద రని వస్తువునూర్చును.

శ్రీ నాయుల నాయకుగారు శీర్షికమున బలపరచిరి. వేదగోపాల పెట్టిగారు నూడ బలపరచుచు ఈవస్తు తగ్గించుట తార్కాణముగాక అట్లునిలబడలేనని చెప్పిరి. శీర్షికము నింకను రావునా హెబు వెంటిటెలివాము దుగాను బలపరచిరి.

ఒక నవరణ
కే. వ్యాపారాచార్యుగారు తగ్గుట నూటికి 12 గా 1 మాత్రము తగ్గించలేనని సరణ నువహించుచు 1.20% తగ్గించుటకు మొత్తము 85,000 రూపాయల చేయని యు 10% విషయ 17,000 అనునని యుచెప్పెను, ఉత్తర వస్తుభారము వచ్చి యుండగా ఇట్లు వస్తు తగ్గించుట తగ్గించుట యుక్తమనియు, యుక్తము 10% తగ్గించినకు, అనంతము యెక్కువ చేబ్బు కావలసి వచ్చినపుడు 1.20% ఎక్కువ చేయవచ్చుననియు చెప్పిరి.

భక్తవల్లభ వారు గారు వ్యాపారాధిపతిగా నిలిచి బలపరచిరి.

వి. 2. వారాహస్వామి చెట్టిగారు గూడ బలపరచుచు వచ్చుచు భూమిల భరతగురులకు ఈ 10/10 పాపిష్టి పన్ను స్థిరములు యెంతో సులభము చేసిరి.

వి. 3. వీ. వేంకటేశ్వర అసలు తీర్మానమును బలపరచుచు వచ్చుచు స్థిరములు చేయుటకును, బడ్జెటును చక్కగ వివరించి చూడవలయు ననియు, ముందు వచ్చి యిప్పుడో నిర్బంధము గలవలెను తీర్మానమును తలంపుండగూడ దనియు, వ్యాపారాధిపతి సవరణతో కేరీఫిలింపు బలమనియు తెల్పిరి.

వి. 4. వి. తిరుకావలం చెట్టిగారు అసలు తీర్మానము చే బలపరచుచు 1.2 కర్ణుల కావలయునని కోరిరి.

చాక్లరు సి. నటేశ మొదల్యారు గారు కాళ్ళకమ్మగ క్రింది నెడల వరదరాజులు వాయుడిగారి తీర్మానము నంగీకరించెదమనియు, అట్లుగాక ఒక పోటకొచ్చించి, ఒక పోట పొచ్చించు నెడల వ్యాపారాధిపతి సవరణ సంగీకరించెదమనియు తెల్పిరి.

టి. యస్. రామస్వామి అయ్యరుగారు తగ్గువలయున్న టికి నుండవలెనని కోరుచు తీర్మానము స్వీకరించిధముగ సంగీకరించవలెనని కోరిరి. — "పాపిష్టి పన్ను నూటికి 18 వంతున విధింపవలయును." ఈ సవరణను మనస్కోపాజనామము గారు బలపరచిరి.

భాగవతరామ మహమ్మదు ఉస్మాన్ నాపాయి గారు ఈ సవరణను బలపరచుచు యీ సవరణకు 1 క్రింది యింకో సవరణకు 2 యొక్కించుట లాభములేదని చెప్పిరి.

రామబహదూరు మోపురప్పగారు తగ్గి-పగూడ దని చెప్పచు 1-2-10 ఏమియు యెక్కువ తగ్గుదల గాదనియు, యిప్పుడు తగ్గించి యింకోకొకరి పొచ్చించిన గృహస్వాములకు నష్టముగ నుండుననియు, యిప్పుడు పన్నులు తగ్గించియిం దెప్పుడైన ప్రభుత్వమును విరాళముగాని, ఋణముగాని కోరిన అంతర్భాగ్యవంతులకు సంభవ నష్టమువలనరము తేదనిచెప్పచు రనియు భూమిలభరత తగ్గినను, బాధుగలు తగ్గలేదనియు, తెల్పిరి.

స్వామి వెంకటాచల చెట్టిగారు వ్యాపారాధిపతి సవరణను బలపరచుచు ముఖ్యముగ వాలోచింపవలెనని వన్ను చెల్లించువారికి యెన్ని పన్నులు చెల్లి-పవలెనని వదియే యని చెప్పిరి.

కర్నూల్ ప్రాధ్యక్షుడు కె. యిప్పుడే లేటు తగ్గించవలెనని వాత్త తగ్గింపవలెననియు ఆంగ్ల పుస్తకులు చక్క చేయవలయుననియు పన్నులు తగ్గించ వలెననియు చెప్పిరి.

చాక్లరు కామరూ గారు వ్యాపారాధిపతి సవరణను బలపరచిరి.

చాక్లరు మల్లకర్మగారు ప్రజల లాభమునకే ఉన్నది పోలను చెప్పవలెనని సవరణ నుపహాసించిరి. ఇట్లు పోదించుచు యీమి గిరిక దబ్బు ఒక్క ప్రాపిష్టి పన్ను కలన కాతేదనియు యీ తగ్గించుటలన మధ్యకిరగతివారికి 20 వేలు మాత్రము లాభమనియు అనగా ఒక్కొక్కరికి 12 అంజాలు అయియు యీ తగ్గించ గోరిన దబ్బుతో ఉన్నవలె కావలెనని వెనుక విజ్ఞప్తు దుకాణముల వలె చెట్టి వెనుకటిభర కమ్మరలెననియు చెప్పిరి.

ఈ సవరణను సభ్యుల గీకరింపక త్రోసివేసిరి.

యస్. వి. కిరకరాజ్ మొదల్యారు గారు అసలు తీర్మానమును బలపరచిరి.

సి. ముప్పారాయ్ మొదల్యారు, సి. రంగరాజు-చెట్టిగారు రలు వ్యాపారాధిపతి సవరణను బలపరచిరి.

ఈ విషయమై సభ్యుల పుచ్చుకొన పోవుచుండ దేశ కాచారిగారు తేది ఒక భర్తసందేహమును తెల్పిరి. ఇదివరకు అంగీకరించిన బడ్జెటును సంస్కరించుటకు చట్టములకారము వారి క థి కా ర ము లేదనియు ఈ తీర్మాన మంగీకరించినయెడల లోకజంభంతు అక్కొట్టి ఎక్కుమివలెనని యెక్కువ దబ్బుపెట్టవలెనని యుండుననియు చెప్పి లాజుకుల అధిపాయిము తెలిసికొనవలెనని చెప్పుచు సభ్యుల దీక్షింపకుండ అపివేయవలెనని అయిన చెప్పెను.

కొంత చర్చయైనపిదప అపివేయుటకు 20 వుంది అను కూలమును, తి ముది ప్రతికూలముగ సభ్యులొచ్చిరి.

సభ అంతట నిలిపివేయబడినది, మరల ఏచ్చేయగల వారము ప్రకాశకమగును.

గుజరాతి కవిమరణము

గుజరాతి కవియు శాకుంతల రాయ నగు వాకురాము నుండి కుక్లాగారు మిడ్డ మెట్టమండి క్రిందికి వసుటచే 166 తే పొకనీరుగ్రామమున మరణించిరి.

టిక్కెట్టు:-మద్రాసు టికెట్ కాలనీఫి నెం 500 కు భవతుండు ప్రతికోడా దొరకును. సుదరు విలాసమునందే తెలిపిన క్షలములు తెలుపుచేయవలెను. ప్రాధానరు జి. జి. బర్మే, ఆర్. నై. జరు.

కాన్పుగుమిల్లునమ్మే కాన్పుగునందలి క్లౌరియా మిల్లునందు సమ్మెకట్టక కార్మికుల దధికభాగము తిరిగి పనిలోకివేరి.

పూ. వా 17:- సదిలోబడి ప్రమాదమువలనరగింపిన కల నలు కార్మికులవంతుల కనములకోరవ 16 వ తేదీనుండి మిలి టరీ పార్టీయొక వరకుమన్నను ఇంతవరకు గాన్నివరకు.

యూరపియను సంఘము

కలకత్తా 17:- యూరపియను సంఘ సామాన్యసమా వేశము జరిగెను. గరమాసము సంఘసంఘసంఘం గానివలెనని మార్పులు అంగీకరింపబడినది. సాంకర్మిక సామాన్య సమావేశ మువారిచేగాక, కాన్పులువారిచే వధ్యవంతును ఉపాధ్యక్షుడు ను ఎన్నుకొనవలెనని అందుగలదు.

కుంగరాట్టి యూరపియను సంఘమువారు భారతదేశము యూరపియను సంఘమునకు విగ్గెలు, ఆరముప్రొంగు గార్లను ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనిరి కలకత్తా ప్రాంతీక యెడలివారధ్య కలకత్తాను నెండవవార పాధ్యక్షులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

ఒకసర్కసు గుడారమునకు నిప్పుఅంటుకొనుట

కాకతూరునందు అడుచున్న కాస్తూరు రాజులు ఇలా లియను సత్కనువారి నెడలకదామునకు 16 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు నిప్పు అంటుకొనెను. ఈ అగ్నిప్రమాదమువలన లక్ష రూప్యములు నష్టము కలిగినది ఉహించుటకు మన్నది. గుడారము ఇప్పుడుచేయబడి యుండలేదు. మనుష్యులకుగాని సర్కు ను మృగములకుగాని ఎట్టి అపాయము కలంకలేదు.

లాహోరులో అగ్నిప్రమాదము

పెన్సన్యుసినిమా కాలిపోవుట లాహోరు కంటినుమెంటు నందలి పెన్సన్యుసినిమా కడ చిన కనివారము కాలి సంపూర్ణముగ కాలిపోయెను. ఎత్తెక్కిన కైరమండలచే ఈ అగ్నిప్రమాదము సంభవించినది ఉహించ బడుచున్నది. 50 వేల రూప్యములు నష్టముండెదమన్నను. ప్రాంతి హానిమాత్రము జరుగలేదు.

పోస్టాఫీసు దొంగతనములు

ఒకసవరణ

బ్రిటానుకు మెయిలువారు మార్పులచే ననియు అందు లక్షరూప్యములు వి లా వ గ ల నో ట్టు ఇ ర క దా ను మెంటు అందెననియు, ఈ మెయిలువారు మార్పులచే చింతికా కిరమలతో నిండిన మెయిలువారు అపాసముగం ముంపుడెనని యు విన్నటిదినము ప్రకటింపబడినది. మాయమైన మెయిలువారి నందులకురూప్యములనోట్టులేదనియు, ఈ మెయిలువలన పోస్టు అ ఫీసువారు మొత్తముమీద 1500 రూప్యములు మార్తమే అమ్మ కొనవలెనని యుండి ననియు నెటిదినము ఒకసవరణ కంటివార్త మాకు అందినది.

ఇండియన్, వెను బ్రిటింగ్స్ విక్రయసందర్భమున అలసా వారు నైనుఖాస్థులరు అగు 45 డిలాఫాసిగారు తుండిక ఇక్కలు కారాములు గుర్తుగానై మానవత్తు దావాలను తెల్పిరి. తుండిక గుర్తుగారు తుమావలకోరి 45 డ్లాఫు గారికి ఇక్కలు కాక వెయ్యిరూప్యము లిచ్చుటచే మానవత్తు దావాల కొట్టి వేయవలెను. ఈ వెయ్యిరూప్యములలో 500 రూప్యములు కాలియను ఉచితపాతకాలకును 500 రూప్యములు వివభువానకు అర్హు నేటికిని విరాళముగ ఇవ్వవలెను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కానికతులగు, శ్రీయత కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి సాన్నిధ్యమున, వారి ఆదరణక్రింద ఏప్రిల్-మే ప్రవర్తనము జరుగును 21 తేది కనివారము సాయంత్రం 6 గం 30 నిమిషములకును ఆర్చినియను వీధిలోనున్న గోక్షేహాలులో మాస్టర్ మన్ హార్ బర్మే

అను 10 సంవత్సరముల వయసు ప్రాకృత్యుల దేశముల, వివిధ రకముల, శుభకవాముల్యములైన వాయింతును. హిందీ, గుజరాతీ, అరబీ, తెలుగు భాషలు మాత్రం పాడుచు తత్వక తాడతగినది.

శ్రీ కృష్ణపూర్ణుల మాత్రం భరించి, ముఠిని వాయింతును, అకని నవనోదక సర్వదావాయి మిక్కిలి మనోహరముగా పాడును ప్రత్యేకట్టుకు రూ. 10 5, 3, 2, 1 త్రిలవ ప్రత్యేకట్టులను ఏప్రిలు తేదీనందును.

వాతావరణస్థితి

1928-సం॥ ఏప్రిలునెల 18-తేది బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య పురములు	తేది 18 ఏప్రిలులో ఉత్తమోష్ణోగ్రాదీ	తేది 18 ఏప్రిలులో అత్యధిష్ణోగ్రాదీ	తేది 18 ఏప్రిలులో వర్షము	తేది 18 ఏప్రిలులో వర్షము	తేది 18 ఏప్రిలులో వర్షము
గోపాలపురి	81.3	77.6	...	0.16	0.20
కొత్తాపుల్	86.7	68.8	...	1.41	0.80
వికాపురము	80.5	82.1	...	0	0.35
కాకినాడ	97.4	82.0	...	0.02	0.21
మచిలీపట్నము	95.2	79.7	...	0	0.81
గుంటూరు	101.5	78.2	...	0.74	0.46
కర్నూలు	105.4	81.4	...	0.58	0.24
బళ్లారి	105.7	76.5	...	0.32	0.06
అనంతపురం	95.1	79.1	...	0.87	0.25
కడప	109.0	88.8	...	0.99	0.08
నెల్లూరు	104.2	79.8	...	0	0.16
మద్రాసు	97.8	81.0	...	0	0.27
కడపాక	92.0	80.5	...	0	0.37
చెన్నూరు	102.2	79.0	...	0.56	0.26
నెలము	99.8	77.6	00.3	3.26	1.45
కొంజంపల్లికూడ	97.7	75.5	...	1.74	0.99
తిరుచనాపల్లి	102.6	81.2	...	0.27	0.14
నాగపట్నము	91.1	80.6	...	0	0.30
పుదుచ్చోటి	101.8	77.8	...	0	0.84
మధుర	99.1	79.9	...	0.15	0.90
పాంబుక్	9.49	81.5	...	0	1.13
తిరునల్వేలి	...	...	...	0.88	0.69
తిరుకేలకము	89.0	79.6	00.1	0.48	1.67
కొచ్చిన్	93.8	79.9	...	1.49	0.88
కాలిక్టు	92.6	81.9	...	0.77	0.57
మంగళూరు	94.0	81.7	...	0.04	0.58
తెనకూరు	95.1	68.7	0.72	2.46	1.85
హస్సాన్	87.0	67.7	...	1.75	07.8
మేకలూరు	80.8	64.5	0.71	1.79	0.56
కైమాక్	105.8	78.8	...	0.28	0.18
ప్రొత్తాబాద్	107.1	80.8	...	0.09	0.60
కాకాల్	90.1	79.1	...	0	0.16
కర్నూరి	88.0	76.1	...	0	0.05
బొంబాయి	90.4	77.0	...	0.02	0.02
హలూపురు	107.5	74.7	...	0	0.16
కొడెకాల్	75.6	54.0	...	2.68	0.26
ఉదకమండలము	74.4	52.3	1.27	3.09	1.84

అకాశము నిర్మలముగ నె యున్నదవచ్చును. కెంగురు తల 0.72" సెల్సియస్ 0.71" బర్షము గరిశెను. ఉడి మండలములో 1.27 బర్షముగరిశెను. రాజధానియందు కొంత మాపు వాతావరణమునందు గల్గెను.

చెంగల్పరాయ మొదలియార్

వాతావరణవ్యాప్తి

సంధ్యాయా స్త్రీ మనా వీరేశ్వరు కంపిని

బహువక్తనములగు మనుజుల మూర్తి మార్గమునుండి చిమువత్రి స్రవించుచుండెడి, శైలశృంగ, పర్వతశృంగ, రక్తశృంగ నీర
మదకు శాశ్వతము మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట పొత్తికడుపు నరములు
తిగిదీయుట మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములగుల శృంగతోగ పామాన్యములను మొదలంటి;
ఇవ రిక్షియును, మరీయు నూతనముగ సంభవించిన శృంగములను! 48 గంటలొప్పుగ గుణమును బొందించును. మూత్రశాశ్వమును.
4 వీరి (అనగా మూత్రపుత్రి) శుభ్రపరిచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. (తయము బుద్ధి 1-3 రూ. 1-12-0
స్వామిగారు మరీ, పోస్ట్ కి వర్తకాలు చేయగా నివ్వలయును. మా మందుల శాసితాను, కొరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.
ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. ౫ ఆచారపుగ్రామిధి, ముదాను. తంతిలదన:- పండిట్, మదరాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

వెంకటగిరి

సం. ౧

ఏప్రిల్ 14:—వెంకటగిరి జంఖానా క్లబ్బువారు చిత్రకళా కర్మ విద్యలను ప్రోత్సహింపకూ నుద్దేశముతో ఈ నెల 28-29-30 తేదీలకు వారి ప్రథమ సాంస్కృతిక ప్రదర్శనమును "రాజకీయ బాగ్" నందు జరుపుదురు. ప్రదర్శనకాలమునందు కృంగారమును మనోజ్ఞులను నగు పండితులు నిర్మించుచున్నారని వెంకటగిరి ప్రభు గారు తెలిపెను. ౨౦ వ. గోవిందకృష్ణయ్యారావుగారు 28-౪ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుదురు. అప్పుడు చిత్రకళా బాగ్ నందు కళా నాటకవిజయమును. ప్రతినిధులను ప్రదర్శనము సాయంత్ర మూడు గంటలనుండి 11 గంటలవరకు జరుగును. శ్రీమంతుల వెంకటగిరిరాజుగారి కిట్టి ఘనకార్యమును జరిపి రదితర వేదికపై ప్రభువులకు కూర్చున్నట్లు లగు వెంకటయ్య ప్రకటనమును. ప్రజల తృప్తికల్పించుటకై వెంకటగిరి ప్రభు సాంస్కృతిక సంఠన జయప్రదము గావించుటకు పాటుపడు చున్నాడు. (25 విలేఖరి)

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

మనసికత్ సంఘము

ఏప్రిల్ 16:—ఈ నెల ౧౪ తేదీనాయంకాలము ౫-3౦ గంటల మిదల కార్యాలయమున మనసికత్ సంఘ ౪ మాసము జరిగెను. వైస్ ఛేర్మనుగారు శ్రీమంతుల అప్పారెడ్డి గారిని గోవిందకృష్ణ గారు మిగిలిన వారందరూ సభ్యులును విచ్చేసియుండిరి. ప్రథమవరదీ పీఠికను గూర్చియు, నూతనముగ ప్రభుత్వముచే రెవెన్యూ విభాగము, వాటిపై మనసికత్ ఉపసంఘమువారి నివేదికను గూర్చియు కొంత చర్చ జరిగెను. ఈ దినము ముఖ్య శిక్షాసభలు ఆమోదింపబడెను.

౧. కొరవయ్యలకు ప్రతిగ్రహమునందును, పోటయందును మిటకు నిర్బంధముగా నుండవలయును. మిటకు ఖర్చులు వైస్ కాలాగ్నానామమునకు భరింపవలయును. సదరు మిటకు విచారణఖర్చు ప్రత్యేకముగా యజమానులయొద్దనుండి కొంత కన్నున కనూలుచేయవలయును.

౨. పూర్వము ఖరీదు కనూలుచేయబడి, యింకను పెట్టక యుండు 25 మిటకులను, ప్రస్తుతము ఖరీదు పొందియుండినను, ఆ అదనపు వైకమును మనసికత్ సంఘమువారి భరించి, మిటకులను తెప్పించి, వైస్ మొసంగినవారి గృహములయందు దుంచవలయును.

౩. పూర్వము ఖరీదు కనూలుచేయబడి, మిటకులను పెట్టి బడియుండు 25 యిట్లవారును ఛేర్మనుగారు నియమించిన తేదీలోగ మిటకుల కొనగొని ఖరీదు, మనసికత్ సంఘమువారికి కట్టివేయవలయు అట్లుగానున్న, కొత్త మిటకులను నిర్మించు కొనవలెను. ఈ రెండును చేయవలెను, వారికి సదరు తేదీనుండియు కట్టి కట్టు నిలిపివేయబడును.

౪. అన్ని తరగతులవారిని ప్రభుత్వముచే రెవెన్యూ విభాగము కు దానికన్న ౨౦ గాల్గులకు నీరు పొందివలయును. అనగా సం. ౧౮-౬౦ కు దాడి యెవరిని గృహమునకు ౨౦ గాల్గులను. ఈ శిక్షాసభలపై తీవ్రమగుచర్చ జరిగెను. కొందఱు సభ్యులు నీరు ప్రతిమాంపులకు సమముగా కావనియుండు జనియుండు బీదలు, భూస్వామి లను తారతమ్యములకు తావులేదనియు, కాన అట్టి తేడములను పొడిచి ఎల్లరకును దివము 1-౩ 150 గాల్గులను లాసంగవలయునని ఉపాదించిరి. కాని మిటి కొందఱు సభ్యులు అట్టి బీదలకు తేడమునుటకు మనసికత్ సంఘము వైస్ కాలాగ్నానామము గలగననియు, గృహములయందు నిర్మించియుండు కొరవయ్యలకు అంతనీడను కడలివో, వీధులలో నుండి కొరవయ్యలలో నీరు తగ్గ ననియు, తీవ్రమగు మిగిలి కాథకముగనుననియు చెప్పిరి. అంత వైశిష్ట్యము ఆమోదింపబడెను. ఎల్లరకు సమముగా 150 గాల్గులను శిక్షాసభలకు ఒకటియెను.

౫ నియమముగ వైస్ కాలాగ్నానామము గూర్చి 1000 గాల్గులముకు 4 అనగా

నంతున కనూలుచేయవలెను. (ప్రస్తుతము అదనపు నీటిపన్ను 12 అనగా ప్రభుత్వమువారు కూడ తమ నిబంధనమునకు 12 అనగానే నూచించియుండిరి. కాని 4 అనగాలకు మార్పులు జరుగు మనసికత్ సంఘసభ్యులయందు దివిజ్జా ఏర్పడితిరి. శిక్షాసభలకు 10 మంది అనుమతులుగ నుండిరి. వారిచేర్చవో నాడ శిక్షాసభలను జేసెను. వై శిక్షాసభలకు 7 గురు సభ్యులకులు. ఇందు మనసికత్ సంఘసభ్యులు కూడ నున్నారు.)

౬. పోటలు మున్నగువాటికి అదనపు నీటిపన్ను 1000 గాల్గులకులకు ౪ అనగా నుండవలయును.

౭. 6 నెలల కొకసారి మిటకులను నీటి కొలతను చూచి, అదనపు ఖర్చును నియమించవలెను.

౮. కాపు పీఠములకు అయిత్ యింజనుతో కొక రైస్ మిల్లును నిర్మించుకొనుటకై శ్రీమంతుల బంధుల వెంకటయ్యారావు రెడ్డిగారు పెట్టిన దరఖాస్తు విచారణకు వాయిదా వేయబడినది.

౯. వై శిక్షాసభలకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకారము తెలిపిన తర్వాత, అవి అనుమతానికి రావలెను.

మహాగ్నిచయనము (యాగము)

యధోద్ధారిరామ సంవత్సర వైశాఖ శుక్ర ౩ అగురువారమునకు సరియైన 1928 ఏప్రిల్ నెల 19 తేదీ వెల్లూరు నవాబుపేటలో శ్రీమంతుల నూపాటి బాల వెంకటయ్యారావు (శ్రీమతి గారి కనంతోటలో ఒంగోలు తాలూకా తులముగ్గుల గ్రామము) వారు లగు శ్రీమంతులకృష్ణగారు సీతారామ సోమయాజుల గారు కరుణచయనమును ప్రత్యక్షమైనందున విచ్చేసియుండిరి. ఈ మహాకార్యము ఘనము 12 దినములు వెల్లూరు గ్రామమున జరుగును. ఆయాదినములయందు జరుగుచు నుండు ప్రేరణల ననుసరించి సంధించు విచారణలములలో వేదాంతాన్ని విచారముల ధర్మ మిమాంస మొదలగు ఉపన్యాసములు జూడ జరుగుచుండును.

కడపకాలి విద్యానిధి

కడపకాలి విద్యానిధి మంగళగిరియందు జరిగినవిద్యుత్తుల పన్ను కాలి మహాసభవారి శిక్షాసభల ననుసరించి విద్యానిధిని పోల చేయుటకై మంగళగిరివాసులును కడపకాలిసంఘ ఉపాధ్యక్షులు లునగు శ్రీమన్నారాయణ గారును మిగిలిన శ్రీయుతులు మన గాల గోవిందకృష్ణ (కార్యదర్శి మద్రాసు) చింగిలంజ కనకయ్య (యంగళి) కడపటి గోకర్ణంకవి (చీరాల) మున్నగువారి కిట్లా ట్ విచ్చేసిరి. 6-4-28 తేదీ వీరలు శ్రీమంతుల వెంకటయ్య (కావలి) గారతోకలిసి కందుకూరుగ్రామమునకు జని యచ్చులు పోగడ గావించిరి. సభ పర్యవేక్షకులగు మంత్రము (ప్రత్యేకంబడియుండినను. వేదపరిశ్రమాన్నికై కడపకాలిలకు కూడ పాటుపడుచుండుటచే యందు రాజకీయము లిమిడియున్న వని యనుమానముతో కొందఱు పోలీసువారి సాధకు విచ్చేసిరి కాని సభ ప్రత్యేకంబులకు విరాటుతయై యుండుటం బట్టి, సభాధ్యక్షుల యనురుతిపాద కొక పోలీసువానినిమాత్రము తొలగించిరి. సభకు నుమారు 150 పద్మసాలీలు విచ్చేసియుండిరి. కంఠాభివృద్ధి తగుమార్గములను నూచించుచు ఉపాధ్యక్షము లాసంగబడెను. విద్యానిధికి ఘనము 170 రూపములు మాత్రము కనూలుకాలిడెను. అచ్చటినుండి వారు రామాచలంపై అనెచురుగు, కావలి మున్నగు గ్రామములకు వెళ్లి, ప్రత్యేకసభలు జరిపి ఘనము 120 రూపములు ప్రోగుచేసిరి.

ఇట్లు వీరు కొంతకాలమునే గడించి, పూర్వము ఉన్నత సాహసము వ్యక్తమిచ్చియుండి, ప్రస్తుత కడపకాలి పోలీసు యొక్క వేదపరిశ్రమ తమకులయందు దభివృద్ధిగాంచు మార్గముల ప్రచారములను నిర్వహించి యున్నారు. భారతీయులెల్లరును వీరికి కలయు ప్రోత్సహ మొనగెదరుగాక.

రావూరు అదవిదొరలు

ఈనెల 14 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు శ్రీయుతులు యం. కాళువారావులు, ఇంకొక శ్రీ కృష్ణయ్య గారును, వారి కొందఱు శ్రేణులును రావూరునుండి గూడూరుకు ప్రయాణమై వచ్చుచుండిరి. మార్గమధ్యమున నుండు పోలీసువాడకు రెండు మాడు ఫర్లాంగులమూరమున వారిని అదవిదొరలు (వొంగలు) అడ్డగించి, వారియొద్దనున్న విలువగల సామానముల వైకమును వైకొనిరి. ఘనము 500/ విలువగల వస్తువులు వారికి దొరికెను. ప్రయాణికులు ధరించియుండు మునుకు ఖడ్గము, స్త్రీలకు మూత్రము అదవిదొరలు కొరలేదు. కంటినులోచనలకుకూడ ప్రభు మునుకు వైకొనిరి కాని, అవి బంగారురట్టులయందు దుబుర్బుడిన విగావని ప్రమాణములు పుచ్చుకొని, వాటిని వాతముచేసిరి. మఱు కొంతమూలక ప్రయాణముచేసిన తర్వాత, అచ్చట మిటి కొందఱు ప్రయాణికులను రెక్కలుబిలచి చెట్లకు కట్టియుండుటను కూడ చూచిరి.

అదవిదొరలు పోలీసువాడకు రెండుమాడు ఫర్లాంగుల సమీపమున కిట్టి ఘోరకృత్రిములు కలుపుచుండి, పోలీసు వారి రెండుచేయుచున్నారో తెలియదు? ఇకముందే నను పోలీసు వారు తమ మార్గముకలతో మొలగెదరుగాక.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఏప్రిల్ 16:—కాకినాడతాలూకా గోదావరి జిల్లాసంఘములకు ఈదినకువారిని సభ్యులుగా నెన్నుకొనడమైనది. కాకినాడపట్టణ ఫిర్యా (16-4-28) 1. బులము సాంబమూర్తిగారు 2. గుర్రాడి కామోజి రావుగారు 3. మందపాక రంగయ్య గారు 4. మొలగంటి తిరుమలరావు గారు 5. లక్ష్మరాజు కరభయ్యగారు 6. వలూర్ పెరిశి సామెయ్యగారు 7. వైదా చినరామకృష్ణయ్య గారు 8. కుప్పూరి నుబ్బయ్యగారు 9. యెలూరుపేట కామ సామెయ్యగారు 10. కావలికరపు శేష గిరిరావుగారు.

జగన్నాథపురం ఫిర్యా

(15-4-28) ఉప్పలూరి శివరామస్వామిగారు, పోతుల సత్తిరాజుగారు, శ్రీపాద వెంకన్నగారు, పులకర్తి భీమలింగ మూర్తిగారు, వైదా వెంకటయ్యారావుగారు.

కొరంగి ఫిర్యా

(15-4-28) కొమ్మలెట్టి పి. రాజుగారు (తాళ్లకల్లు) పులగూరి రామారావుగారు (కొరంగి) నందూరి అయ్యక రాయయ్యగారు (యగ్గుమాడు) పాలంకి దుర్గదాసాద కాత్రి గారు (వింజరం) వెలివెల వెంకట కొండయ్యగారు మొదలగు, మారిన కాంగ్రెసుసభ్యు సమావేశములు,

గోదావరిమండలము, కాకినాడతాలూకా.

22-4-28 ఉగయంకి గంటలకు కాకినాడ స్వకావ్య అధీశులూ మారిన కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు ప్రథమసమావేశమును, ఆకోట మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు గోదావరిజిల్లా మారిన కాంగ్రెసుసంఘ ప్రథమసమావేశమును జరుపుచును అభ్యుదయ కార్యదర్శులను కార్యనిర్వాహక సభ్యులను ఆ సభలో ఎన్నుకొనుటకు సమావేశ మగును. ఆయాఫిర్యాలు నుండి ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులందఱు తప్పక దయాచేయవలసిన దిగ కొరలగుచున్నాడు.

నరసాపురం

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

కాలమానము

ఏప్రిల్ 16:— ఎండలు క్రమేణ ఒకరోజుకన్న కొక రోజు ఎక్కువగుచున్నది.

మాకాలకు యానెలఖరన మాసివేయుదురు. న్యాయాధికై టైరుగల బమ్మల ప్రస్తుతము పాలకొల్లునుండి రాజేపల్లి నుండెనరకు నశిచేవిగాక యీ గ్రామమునుండి నిడదవోలువరకు క్రొత్తబమ్మల వేరువై యున్నారని తెలిసినది.

కాటకములు

మాగ్రామములో శతవోకట్టిన కాటకకాల మొదటిది పూర్తియైనది. మొన్న బుధవారం రోజున గయోపాధ్యాయమును వై. యస్. కే. వీ. వారు ప్రసంగించిరి. వైస్ చెప్పిన కాటకకాల యా వై ఎస్ కేవీవారికే. ఈ కాటకకాలకు తెండువేలూపాఠశాలకు అయినది. మా గ్రామములో ఇట్టికాల యొకటి శతండుట చాల కొరతగా యుండెడి. ఇప్పుడు అట్టికొరతను ఈ వై ఎస్ కేవీవారు తీర్చి. శ్రీ సీతారామాంజనేయ కాటకంకెనీ విషయమై వ్రాస్తూ వేనుక వోకలేఖలో కొంచెము పోరబాటు వ్రాసిరి - సీతపాత్రను ధరించిన వెంకటరత్నంగారికి చాలంటి గంటల కొక దానిని మా గ్రామము కొందఱు ఇచ్చిరిని వ్రాస్తూ ఆ సీతపాత్ర పాదుకాపట్టాభిషేకములోనిదిని వ్రాసిరి. లభకుక అనుకాటక ములో సీతపాత్రను వ్రాసియుండవలసినది. ఈమధ్య రాజకుం గ్రనుండి ఒకరు ఆ గంటవిషయమై పోటీకి వచ్చేటట్లు ఆంధ్రక ప్రకలో వ్రాసివారు - అది మంచిదే - మొదట చాలాజి ఇక్కడ జరిగినది. కనుక పోటీకూడ ఇచ్చటనే జరుగుట యుక్తమని వారు తోచుచున్నది.

వాయుకులరాక

కాంగ్రెసు కమిషను ఆంధ్రనాయకులు క్రిందటి శిఖలో ఇచ్చటకు రావైయున్నారని వ్రాసిరి. అయితే అప్పుడో రా లేదు. ఈ భాగమున కొంతకు చాల ఆకాంక్షయు కలిగినది. పోల కొల్లుకు మట్టుకల్లుల గ్రామములనుండి ప్రజలు కొందఱు వచ్చి ఆవాడు నాయకుల రాకకొరకు వేదీయుండిరి. అప్పుడో వారు పాలకొల్లు లానిపాటు వేరుకగా ఏలూరు లాల్లాకా చాల వెనుకబడి యుండుటచేత యీ జిల్లాకు యొర్రుచుచున్న దివములు ఏలూరులోనే గడిపి రని తెలిసినది.

జాబులు

తిరుపతి కాంగ్రెసు సంఘము

జన	
1921, 1922, 1923, గణ వందల మొత్తము	258 4 0
మాది	89 10 6
ఇతర ఖర్చులు	0 1 0
	347 15 6
ఖర్చు	
జిల్లాసంఘమునకు సగము	184 2 6
దండారాజు	4 9 0
కరపత్రము	11 0 0
శ్రీరంగం శ్రేష్ఠిగారికి స్వాగతఖర్చులు	11 0 0
ఇతరులకు	8 8 0
గాంధీదినముఖర్చులు	3 4 0
మాది	56 9 0
తరతులు	3 1 0
ఇతర ఖర్చులు	5 7 9
గాంధీ విద్యాలయమునకు అప్పులు	2 10 9
	240 4 0

మొత్తము

67 11 6
మాదిలో కొంతవరకు రావలెను. కొంత రాదు.
క. రాజగోపాలాచారి,
అధ్యక్షుడు.

చిత్తూరు మండలసంఘము

జన		ఖర్చు	
సర్వరాజ్యసంఘము గూర్చి		408-7-3	
ప్రచారము గూర్చి		15-0-0	
ఖర్చు		3-0-6	
అధ్యక్షులకు, కమిటీలకు మొదలగుఖర్చులు		118-2-9	
చిత్తూరువిద్యాలయము		89-8-0	
మాది		28-14-8	
మగ్గము, వేరగామ		42-0-0	
పుస్తకములు		0-2-0	
కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకుము		45-0-0	
నూలు		27-4-7	
జైలుకు పోయినవాకి సంసారములకు		2-8-0	
తిరుపతి విద్యాలయము		20-0-0	
వాతాంతములకు సారములు		25-0-0	
మొత్తము.		685-8-0	
711-8-8			

19-7-22 తేదీన మొత్తము	228-5-6
	928-13-6
గనుక గేటింగు మొత్తము	212-9-10

ప్రచారకమిటీలలో ప్రచారములకు వేరగామ, కరపత్రములను అమ్మినందుకు ఖర్చులు, కాంగ్రెసు ఉద్యోగములయ్యే టైలు ఖర్చులు చేయవచ్చును. రాజులలో చిత్తూరు మునిసిపల్ చీఫ్ కలెక్టరుగారు రూ. 100-0-0, విద్యాలయములకు తీసికొనిన రాజులకు గాను, నియంత్రణయును.

క. రాజగోపాలాచారి

కార్యదర్శి

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

1-1-22 లగాయతు 31-12-22 ఆఖరుకు

అదాయ వ్యయపట్టిక

శ్రీమత చాగంటి నందరయ్యగారిచే తనిఖీచేయబడి కార్యనిర్వాహకసంఘమువారిచే సామోదించబడినది.

జనము	
గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములకు	800. 0 0
సర్వరాజ్యభిక్ష	199 18 3
కాంతిసంస్థకు కాతాబ	88 0 0

కాంగ్రెసుసంఘములకు రుసుములు	
తిలక్ స్వరాజ్యభిక్ష	218 8 0
తిలక్ స్వరాజ్యభిక్ష	297 0 0
ఆంధ్రరత్న గారి ఆహ్వానమునకును వసూలు	325 5 0
1922 సంవత్సరాంతమున నిలవ ఆస్తి,	1908 10 3

చిత్తూరు	286 6 0
కోకాదిపరిశ్రమ	280 0 0
కార్యదర్శి	6 6 0
నిలవ ఆస్తి	188 12 0
శ్రీలక్ష్మణగారు పెట్టుబడి	284 1 0
వరసీయ గ్రంథములు	33 0 0
మాది, ఏటము నిలవ	13 11 0

ఖర్చులు

స్టేషనరీకాతాబ	9 7 3
ప్రచారముల ప్రయాణపు ఖర్చులు	360 8 0
అమ్మ అందు కాకితము	148 12 0
సాదరు కాతాబ	100 11 3
శ్రీలక్ష్మణగారు సంఘముకు	284 1 0
తంతి వార్తలు	5 5 0
ప్రచారముల జీతములు	676 12 0
అధ్యక్షుల అడ్డ	71 11 3
పుస్తకములు	86 0 0
పోస్టేజి	15 10 6
మాది అందు ఏటము	13 11 0
చిత్తూరు	286 6 0
	1903 10 3

1-1-22 లగాయతు 31-12-22 ఆఖరుకు

జనము

గతసంవత్సరం ప్రాబోధకు	286 6 0
తిలక్ స్వరాజ్యభిక్ష	949 0 6
ప్రత్యేక తిలక్ స్వరాజ్యభిక్ష (కాకినాడ విద్యాలయమున)	588-0-0
(డిబ్) (ఖర్చుల నిమిత్తము)	121-8-3
పురజనుల ఆహ్వానకాతా	1-18-0
ఖర్చుల బడులు	700-0-0
గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములకు రుసుములు	79-9-0
గత సంవత్సరం తాలూకా ఆస్తి నిలవ	283-12-0
గతసంవత్సరం గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘములకు బాపతు	1-12-0

ఖర్చులు

అమ్మకాతాబ	68 14 8
సాదరు కాతాబ	82 2 0
పోస్టేజి	4 0 0
స్టేషనరీ	3 5 0
జీతములు	100 0 0
అధ్యక్షుల అడ్డ	11 4 0
శ్రీలక్ష్మణగారు సంఘముకు	228 9 0
మాది - ఏటము	14 2 6
పుస్తకములు	86 0 0
ప్రచారపు ఖర్చులు	30 11 6
పురజనుల కాతాబ	2 18 6
కూరాడ గ్రామకాంగ్రెసు సంఘముకు	5 6 0
రాజులకు-కడుగు	0 8 0
కాకినాడ విద్యాలయముకు	400 0 0
తిలక్ స్వరాజ్యభిక్ష ఖర్చులు	48 11 0
రామచంద్రుని పెండ్లిపెట్టుకానికి ప్రచారం	10 0 0
ఖర్చులు: మిశ్రము అడ్డము	5 0 0
నందూరి నరసింహారావుగారికి ప్రచారం	5 0 0
ఖర్చులు: మిశ్రము అడ్డము	1860 0 0
కోకాదిపరిశ్రమ	45 6 0
కార్యదర్శి	

కాకినాడ
6-4-22

మండపాక రంగయ్య,
కార్యదర్శి.

శ్రీరంగయ్య త్రికుల అసోకర్యము

శ్రీరంగం సామంత్య అప్పలాచార్యులగారిని గురించి గుడివాడ తాలూకా కాంగ్రెసు గ్రామమున గలుకాజ లక్ష్మీనారాయణ వగయిరాలు ప్రచురించిన సంపుట నిశ్చయమును యానుభవమువలన మనవిజేయుచున్నాము.

తిరుమనాశ్రమి సేవకలో రయిలదిగినవెంటనే అప్పలాచార్యులగారి గుమాస్తాలు కలసి మీదేశములు అప్పలాచార్యుల యింటివద్దనే బసజేయదని తీసికొనిపోయి బస నిచ్చిరి.

మీరు యాత్ర సక్రమముగా పూర్తిచేసికొని మీ ఇమ్మను కచ్చివట్లు దానభర్తములు చేసిపోవచ్చును అప్పలాచార్యులగారు చెప్పిరి. కాతీ 10 గంటలసమయమున మరల అప్పలాచార్యులుగారు వచ్చి శ్రీరంగనాయకుల కార్యకర్తలమునకు రు. 200 యిచ్చివట్లుయితే మీరు యాత్రచేయుచురావని చెప్పిరి. మా శక్తికొలది నిచ్చెదమని చెప్పితిమి. నే నడిగినంతవరకు మిశ్రయము దల నిచ్చుట యీబసనుండి వెళ్లవలసినదని తొందరచేస్తూ నోటికి

వచ్చివట్లుమాట్లాడి వెళ్లిరి. ఆసమయమున వారిదేహము స్వాధీనము లోలేదని చెలిసికొంటిమి. భావ చెలియనివలమగుటచే గుమాస్తా ప్రతిమాలుకొని యాత్రాతియక్కుడ నేగివేతిమి. ఉదయము మువేరే బస మాట్లాడుటకు పోగా అప్పలాచార్యులుగారు మా సామానులు పీఠివాచేసిరి. మేము బసమాట్లాడుటకొని సామాను బడ్డలో వేసికొనిపోవుచుండగా, అప్పలాచార్యులుగారు వచ్చి బడ్డవాడ్లకు యారములో నేమోజెప్పగానే సామానులు, పీఠిలోవేసిపోయిరి. కూలీలనుకూడా రాకుండా వేసిండున సామానులు మేమే మోసికొని కిరయూగు మద్దుకొన్నమాచార్యుల గారి బస చేరితిమి. పిమ్మట బహుమతిగా అప్పలాచార్యులు గారు కాకినాడనుగూర్చుకొనినను చాటులోనిదియండి మాగుమాస్తాను విలిచి మీకు ప్రాణములందు యాత్రయ్యుడలవలె వెంటనే పూర్తిచేసి పోవలసినదని చెప్పి చెంపలుగొట్టిరి. మేము శ్రీరంగనాయకులదగ్గరముచేసి యాదినముసాయంత్రంబుండిలో కంచెవేల్చితిమి. అప్పలాచార్యులు గుడిపూజారి నని శ్రీరంగనాయకుల కార్యకర్త భోగములకు బ్రతిసంవత్సరం యాత్రీకులవద్ద వేలకొలది రూపాయలు వసూలు చేయెనున్నారని, అప్పలాచార్యులు గారు వసూలు చేసెడి సొమ్ము చేరసానమునకు చేరదములేదు. పిరు హాంటలో చేసిన వంటపులవారములు పుసాదమని యాత్రీకులకు తినిపించుచున్నారు. యాత్రీకులు పాత్రాపాత్రీయు చేరి సికొని వానభర్తములు చేయసండున తిన్న యిల్లు వాసాను లెక్కవెట్టివట్లు వందల యాత్రీకులకే పోనిచేయుచున్నారు. కాబట్టి దేశభిక్షానులెల్లకు వైవిషయములను గమనించి కాంగ్రెసు గా నుండగలండులకు ప్రార్థిస్తావున్నాము.

మిరియాల రామలింగయ్య

ఉనుమాన్ గంజ్, హైదరాబాద్ (దక్కన్)

కమ్మవారి విజ్ఞప్తి

కమ్మవారినిగురించి ప్రచారములో నన్ను చాటువద్యములు సమకూర్చి (చాటువద్యరత్నాభి) యను నామముతో అమ్మచేయించి ప్రచురించు ప్రయత్నము జేయుచుంటి. కమ్మవారిని గురించిన చాటువద్యములు ఎక్కడుగా భట్టాబుడలబడించును. కమలకువంకను తిరున వెల్లడిచేయుట కనుకనటుల యా వద్యములను సంపాదించి 1-6-23 గల తేదీలోగా ఈ దిగువ చిరునామాకు వంక కమ్మవా లెల్లకు ప్రార్థింతు.

సూర్యదేవర రాఘవయ్య చౌదరి,

కొల్లూరు - తెనాలి తాలూకా, గంటూరు జిల్లా.

పంచాంగము సహాగల క్రొత్త డైరీలు

క్రొత్త సంవత్సరమునుండి బాగాంభించిన అంగ్ల, ఆరవ తెనుగు భాషలలోల డైరీలు ఇవానుగా యివ్వబడును. ఒక అణాపాస్తాపుతో సహా బాబువారి వలెను. మేనేజరు, ఆంధ్రా ఆయుర్వేద షాస్త్రి, 185 హంటుకోడు, మద్రాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గార్య, యోగవృత్తి మాస్త్రానుమము, ఇంగ్లీషు మా ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లచేక రిమానులు విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంకా తేగాక మహమ్మది మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవహక్తో నమాధియగుట, కిరీములేని తలకాయచేత మాటలాపించుట భూమిపై గలముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజర్ జేయగలరని హామీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ. 4-0-0 లు. (21188-2) సి. ఆర్. జనార్దనరావు, లింగం, గంటూరు జిల్లా.

NOTICE.

Your ailments are of concern to us because our prescriptions Medicines etc. are of the purest and finest quality, and reliable.

Where your disorders can be cured by one bottle of medicine W. E. Smith Co., Ltd. can be relied upon to supply that one bottle not six bottles to effect the same purpose.

All our drugs, medicines are the same quality as supplied by English chemists in compliance with the British Food and Drugs act and you should buy from us for that reason alone. It is a guarantee.

W. E. SMITH Co., Ltd.,
(Opposite Wellington Cinema), Mount Road, Madras.
Branches Vepery, Georgetown.

శుద్ధ స్వ దేశీ బెంగులూరు మేలు పట్టు చీరలు

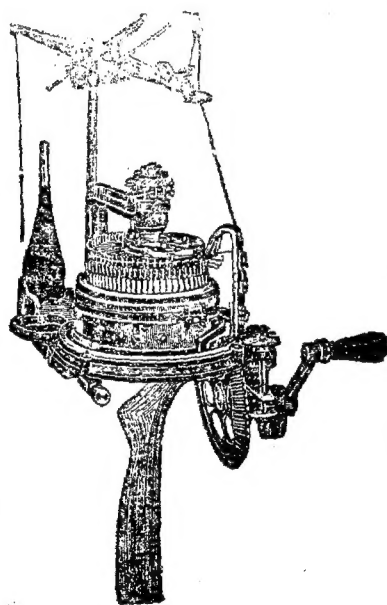
చిలకపూ, పసుపుపూ, వంగపండు, మేలుపూ, ఎలుపు, రోజా, ఆకాశపూ, ఆరణ్య, కాశీరంగు, పిమ్మింగు మొదలగు రంగులలో సాదా పట్టుచీరలును, సరికొత్త పట్టుచీరలును మార్కెట్ నిధులుగానున్నవి. చిన్న బట్టలైనను, పెద్దది అయినను మిక్కిలి బాగా తయారు చేయబడును. స్పెషిలైజ్డ్ వాషింగ్ టిక్యూని ప్రాముఖ్యము. చాడున, శ్రేష్ఠ గుణములతో యివ్వబడును. ఒకసారి మాతో చేరము చేసిచూచిన మా నమ్మకము మీకు తెలియను.

మాకం సుబ్బరాయశెట్టి అండు బ్రదర్స్,
పట్టుబడిని వర్తకులు, చౌక్, బెంగులూరు సిటీ

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మేషిను

గృహము, న్యచేరి, కర్ణాకరము మొదలగు పనుల కుపయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరసరిసము, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును

మేజిల్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, ఆంగ్లసామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు మేషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిశన విలీనమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars apply to:
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram s: "BRAD."

సిద్ధ ముకరధ్వజ

(బైషజ్య

రత్నావళి

920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదావధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు కుడిచేతన రసము, బంగారము, కస్తూరి, తవ్వకమూర్తము మొదలగు వివిధముల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. ఇది గ్రంధములలోని యోగము ప్రకారము నిర్మితముగా మాత్రం కలపబడియున్నది.

ఈ స్వచ్ఛమైనవిధానము నకలుచేయబడినది. మేధావంతులు కాంతినిననుకూలముగా వ్రాసి, అయిదేమియును వృద్ధిచేయును. కేరళమునకు కాంతినిననుకూలముగా వ్రాసి, అయిదేమియును వృద్ధిచేయును.

గ్రంథమును, అలంకారమును, తయారు, ముఖ్యోగములు, మొదలగు భావములను కర్మములలో వ్రాసి, అయిదేమియును వృద్ధిచేయును. ఈ వ్రాసినవిధానము ముందులో బలపరుచును. మే 25 మార్చి 1900

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్) పనులైన మూలధనము 1,12,925.

కాత్తరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 హార్బర్ రోడ్డు మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

ఇట్లు ముద్రాపడిన కాత్తరు ఆచంట లక్ష్మీవతి పుట్టినిల్లు. కాత్తరు ఆచంట లక్ష్మీవతి పుట్టినిల్లు.

మీ సుఖములకు వలనను, ఇతరులకు కూడ ఇదేమో సుఖము చేయుచుండుట వలనను మీ సహచరులు.

జాంచీలు: (1) 185, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువతి,

(3) 402, బంకశాలపేటి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయపేట, మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసీ లిమిటెడ్

(శ్రీమద్రాష్ట్రము, కర్ణాటక తనద్రాష్ట్రము ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసీ లిమిటెడ్ యొక్క కార్యాలయముల యొక్క చిత్రము.)

(మాన్య, ప్రతిభిక్షక నిధులను కాపాడే కమిటీ, ప్రతిభిక్షక, వారితో మిక్కిలి బాగా తయారుచేయబడిన ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసీ లిమిటెడ్ యొక్క కార్యాలయముల యొక్క చిత్రము.)

(శ్రీమద్రాష్ట్రము, కర్ణాటక తనద్రాష్ట్రము ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసీ లిమిటెడ్ యొక్క కార్యాలయముల యొక్క చిత్రము.)

సగటుతో కాని, లేక పలుకుబడియు, మర్యాదయును వైకాకి వామనతోగాని యొగ్గిలకు దరఖాస్తును చేపట్టవలెను.

మనవరు, 185 మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

100 కి నూరు గుణమైనవి.

మా-కా-యూ-న-సా

అది యొక్క ముఖ్యమైన గ్రంథము తనద్రాష్ట్రముల చేతుల, అయిదేమియును కలగజేయును. ఇది అయిదేమియును కాపాడే, మార్పు, గ్రంథము మొదలగునవి. వ్రాసినవి ముఖ్యమైనవిగా గుణమయ్యింది. ఇది కాపాడబడును.

HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kamtaul,
Darbhanga B. S. O.

మీరు

దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి
తెలుపు

కామశాస్త్రమును

పుస్తకమును కని, విని, చూచియుండురా లేదా,

ఇకపై మాకు వ్రాసిన లేఖనములకు
ఖర్చులు లేకయే పంపెదము.

విశేషము:—

అతంతగ్రహ ఔషధాలయము

28 బ్రాజ్మ, బకరాను.

రత్నపురుషలేవ్యం

మఖ్యమైనవి, అతంతగ్రహములను ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన కుక్షనష్టమును పోషించి బలములను చేయును. ఈ మూలికామహిమ తెలియనివారు గుండరు. విశేషించి వ్రాయవలెను. 1-10 రు 2-40 రు.

శగరోగనివారిణి లేవ్యం

అన్ని విధములకు కలగజేయుచుగా వ్రాసును 1-10 రు 2-40 రు. 10 రు. 20 రు. 30 రు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

బహుమానము

వైద్యవిద్య

అయిదేమియును కలగజేయుచుగా వ్రాసును 1-10 రు 2-40 రు. 10 రు. 20 రు. 30 రు.

కావైద్య వారాహుడే శేషవతి, (1908) 31, బిహారురోడ్డు, బకరాను.

అప్పలా
సాచార్యుల
మేటి.
ని మీ ఇష్టము
సాచార్యులగా
అప్పలాచార్య
జనవరి 2000
మేటి. మా క
ని శ్రీరామ
నితో
కము

అంతిమంగా 5500 డబ్బీలు ఖర్చు
పడుతున్న మాత్రమే గా
ని కలగలడం ద్వారా
ఇవ్వబడినది.

ఆయుర్వేద ఔషధాలయము బరంపురం, గంజాం, ఇండియా.

అని వాదించెను.